

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 114

Warszawa, poniedziałek 12 kwietnia 1937 r.

Rok XI

Kłopoty z 40 godz. tygodniem pracy

Dekret swoje — życie swoje

P. Blum wycofuje wydane przed tygodniem zarządzenia

PARYŻ, 11. 4. Jednym z najtrudniejszych zagadnień chwili bieżącej we Francji stała się realizacja 40-godzinnego tygodnia pracy.

Premier Blum, w przemówieniu piątkowym oświadczył, że wyobrażał sobie tę reformę w ten sposób, iż 40-godzinny tydzień pracy podzielony zostanie na 6 dni i że tylko pod presją związków zawodowych zgodził się zaakceptować ich postulat, który te 40 godzin rozkłada na 5 dni w tygodniu, stwarzając dwa dni świąteczne.

Wykonanie tej reformy, wprowadzanej stopniowo w poszczególnych dziedzinach przemysłu i handlu, wywołuje coraz większe trudności. W ciągu ostatniego tygodnia banki oraz wszystkie instytucje przemysłowe i handlowe we

Francji zwróciły się z memoriałem do rządu i parlamentu. Komisja izby dla handlu i przemysłu, po dłuższej dyskusji, uznała za konieczne przeprowadzenie zmian w ostatnio wydanych zarządzeniach. Ostateczne postulaty swoje komisja ma sformułować w przyszłą środę, po wysłuchaniu wyjaśnień ministrów handlu, pracy i spraw wewnętrznych.

Ministerstwo pracy wydało na razie okólnik, polecający, aby nie przestrzegano zbyt rygorystycznie dotychczasowych przepisów, nakazujących zamykanie sklepów paryskich w sobotę lub niedzielę. Reforma obecnych zarządzeń pójdzie prawdopodobnie w kierunku wprowadzenia kolejnych zmian wśród pracowników, co pozwoliłoby na nieprzerwaną pracę instytucji w ciągu

6 dni w tygodniu, z tym, aby każdy z pracowników jednocześnie miał prawo do pełnych dwóch dni wypoczynkowych.

Kilka tysięcy szewców bez pracy

Zydzi oszukali chałupników

Dlaczego nie wkracza Inspekcja Pracy?

Konflikt między chałupnikami szewskimi a żydowskimi nakładcami wybuchł na nowo.

Nakładcy żydowscy oszukali chałupników, podpisując umowę. Przer-

wawszy okupację magazynów podstępem kupcy żydowscy obecnie usiłują zmusić chałupników do rezygnacji z uzyskanych podwyżek.

W chwili obecnej kilka tysięcy szew-

ców w okolicach podwarszawskich i w samej Warszawie nie ma pracy. Nakładcy pod różnymi pozorami nie dają roboty chałupnikom, zmuszając ich do tego, aby pod naciskiem głodu zaakceptowali stawki sprzed strajku.

Chałupnicy oburzeni oszustwem podejmują obecnie akcję, zmierzającą do ukroczenia nowego wyzysku i nieuczciwych metod bezczelnych żydów. Powstała komisja międzyzwiązkowa, która meldować będzie Inspekcji Pracy o każdym wyłoczeniu przeciw umowie zbiorowej i odbieraniu pracy chałupnikom Polakom.

Należy się spodziewać, że Inspekcja Pracy podejmie wreszcie energiczne kroki. Dotychczasowa niezaradność inspekcji wobec metod, stosowanych przez żydów nakładców jest zdziwiająca.

Zaciekle ataki czerwonych

Rozbijają się o bohaterską obronę

Baskowie fortyfikują się pośpiesznie

SALAMANKA 11.4. Na froncie armii północnej — lekka strzelanina na odcinku Huesca. Odparto atak czerwonych na Sargentos de la Lora na froncie Santander.

Na froncie baskijskim wojska rządowe usiłowały atakować pozycje powstańców, zostały jednak zmuszone do ucieczki.

Na froncie dywizji „Avila” ataki na odcinkach Robledo i de las Navas zostały odparte z wielkimi dla „czerwonych” stratami. Na froncie dywizji „Soria” kawaleria powstańców dokonała wywiadu, zdobywając wiele materiału wojennego i zabierając kilku zabitych.

Grupa armii madryckich na odcinku Questa de la Perdices czerwoni podjęli rozpaczliwy atak, wspierany przez czołgi rosyjskie. Usiłowania te jednak zakończyły się całkowitym niepowodzeniem. W rękach powstańców pozostało pięć czołgów, wojska rządowe pozostawiły kilkuset zabitych. Na odcinku Casa del Campo czerwoni rozpoczęli atak o godz. 16-ej. Wielkie masy wojsk, poprowadzone przez 32 czołgi, atakowały pozycje powstańców, zostały jednak energicznie od-

parte, a dwa bataliony zostały niemal doszczętnie zniszczone. O godz. 19-ej nowe ataki, podjęte przez oddziały międzynarodowe pod Questa de la Perdices, zostały odparte. Transport 50-ciu wozów ciężarowych, idący z Hesa de la Villa do Pardo z posiłkami wojskowymi, został całkowicie zniszczony ogniem baterii powstańczych.

Na froncie Kordoby na odcinkach Penarroya i Ville Harta wszystkie ataki zostały odparte, a nieprzyjacieli poniosł wielkie straty. Jeden batalion wojsk atakujących został kompletnie zdeptany. Pod Andujar stracony został samolot nieprzyjacielski, a kilka innych zniszczono na lotnisku Reus.

VITORIA, 11. 4. Specjalny wysłannik Havasa donosi, że umocnienia i fortyfikacje dokonane przez wojska rządowe na froncie baskijskim przechodzą wszelkie wyobrażenia. Prócz blockhausów i schronów betonowych na drodze prowadzącej z Villareal do Ochandiano zbudowano betonowy mur wysoki na 4 m. o dwóch piętrach, zaopatrzonych w otwory strzelnicze. Przed murem tym

znajduje się rów przeciwczołgowy otoczony zasiekami z drutu kolczastego.

Czy bierzesz udział
w nowym konkursie
„ABC”?

Leon Degrelle

Pojedynek Degrelle — Van Zeeland

Spokojny przebieg wyborów

BRUKSELA 11.4. Kampania wyborcza zakończyła się wieczorem zebraniem, na którym przemawiał przywódca rexiistów Degrelle. Zebranie to odbyło się na ogół spokojnie. Na ulicach jednak dochodziło do okrzyków i słów

wnych starć pomiędzy zwolennikami Van Zeelanda i Degrelle'a.

Głosowanie rozpoczęło się dziś o godz. 8-ej rano. Czynnych jest 300 biur wyborczych. W pierwszych godzinach głosowania nie zanotowano żadnych zafisk. W kilka minut po godz. 8-ej przybył do biura wyborczego przy ul. Rolienbeck ksiądz Karol, brat króla, który oddał swój głos. Van Zeeland głosował na „przedmieściu Boitsfort.

Głosowanie ukończone zostało o godz. 13-ej. Przebieg dnia był najzupełniej spokojny. Po zamknięciu biur wyborczych, urny przewieziono do centralnego biura, gdzie zostaną otwarte dla dokonania obliczeń o godz. 15-ej.

Dziwna polityka

Polskiego Radia

RYGA 11.4. Z Kowna donoszą: W tutejszych kołach polskich wielkie zdziwienie wywołała wiadomość, że Polskie Radio zamierza transmitować w dniu 12 b. m. litewski koncert, nadawany dla rozgłośni europejskich i amerykańskich.

W związku z tym zauważa się tutaj, że obecnie kiedy Polacy zamieszkali na Litwie są szykanowani za słuchanie audycji polskich, nie powinno się do Polski transmitować audycji litewskich.

J. K.

5 śmiertelnych ofiar

obłąkanego żołnierza

PARYŻ, 11.4. Pewien żołnierz 19-letni bawiąc na urlopie u zamieszkałej w Paryżu siostry, posprzeczał się z jej przyjacielem i położył go trupem. Uciekając mordca wyrzucił kilkakrotnie w kierunku stróżki, która jednak nie odniosła żadnego szwanku. Następnie obłąkany najwidoczniej mordca udał się taksówką do Bois

Marand w departamencie Loire, gdzie zamordował swego ojca i jego gospodynię.

Po popełnieniu tego czynu obłąkaniec zmusił pod groźbą rewolweru szofera taksówki do zawiezienia go do Vichy, tam zabił szofera, po czym ostatnią kulę skierował we własną skroń, zabijając się na miejscu.

Za zł. 2.30 pożytek i wygoda

Pożytkiem dla każdego jest czytanie „ABC” Nowin Codziennych.

Wygoda jest otrzymywanie pisma do domu rano, przed wyjściem do pracy.

„ABC” zaprenumerować można w Kantorze Al. Jerozolimskie 3a osobiście, pisemnie lub telefonicznie 7-27-33 i 8-18-33.

Plagiator bez następcy

Odroczenie wyborów w P. A. L.

W dn. 10 i 11 kwietnia b. r. odbyły się zebrania Polskiej Akademii Literatury w siedzibie Akademii przy ul. Krakowskie Przedmieście 32.

W obradach wzięło udział 12 akademików. Nieobecny był prof. Zieliński i Karol Hubert Rostkowski.

W pierwszym dniu obrad przeprowadzono reorganizację personalną poszczególnych sekcji polskiej akademii literatury, załatwiono szereg spraw bieżących oraz przyjęto regulamin funduszu wieczystego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, przeznaczonych na stypendia literackie w celu odbicia studiów za granicą.

Drugi dzień obrad poświęcony był wyborom nowego akademika literatury. Po przedstawieniu kandydatur przez poszczególnych akademików literatury przeprowa-

dzone dwa kolejne głosowania.

Ponieważ żadna kandydatura nie uzyskała wymaganej większości 3/4 głosów obecnych akademików literatury, odroczone wybory w myśl par. 23 regulaminu na jeden miesiąc.

Zydzi niechętnym okiem patrzy dziś na rozwój ruchu narodowego. Stosunek ten był dawniej inny, pamiętamy jeszcze jak w ciągu XIX wieku żydzi popierali ruchy narodowe, używając ich jako taranu rewolucyjnego, podkopującego istniejącą formę rządu. Z chwilą jednak, kiedy zaczęło sobie uświadamiać rolę żydów, w tym momencie stosunek żydów uległ rewizji. Zrozumieli oni, że tu jest źródło bardzo poważnego niebezpieczeństwa, które może zagrozić najistotniejszemu podstawom ich dotychczasowej polityki.

Dlatego też traktowali niechętnie nowoczesne ruchy narodowe nawet wtedy, gdy jak np. faszyzm nie przejawiały wyraźnych tendencji antysemickich. W prasie sobie podległej pisali o tych ruchach z przekąsem i starali się im

szkodzić najróżniejszymi sposobami. Ze znacznie ostrzejszą reakcją żydowską spotkał się socjalizm narodowy w Niemczech. Tej reakcji trudno się nawet dziwić wobec bardzo ostrej postawy antysemickiej tego ruchu.

Również z bardzo ostrą reakcją spotyka się ruch narodowy w Polsce. Reakcja ta datuje się jeszcze z tych czasów, gdy program tego ruchu stawiał kwestię żydowską w sposób bardzo delikatny, taki, który w innych krajach nie był tak na serio brany przez żydów. Z chwilą zaś, gdy ruch narodowy w Polsce ostrzej zaakcentował sprawę żydowską, zwała się za odepnął zaczął stawiać rozwiązania sprawy żydowskiej na tle radykalnej przebudowy ustroju, odepnął ataki żydowskie przechodzą już wszelkie granice, są ostrzejsze na-

wet od ataków na niemiecki socjalizm narodowy.

Co jest przyczyną takiego zachowania się? Odpowiedź jest prosta: Polska w polityce żydowskiej zajmuje zupełnie specjalne miejsce. Tu bowiem mieszka wielomilionowa masa żydostwa, tu jest siedlisko getta żydowskiego, skąd wiodą swój ród przywódcy i luminarze żydostwa z wszystkich części świata. Istnienie getta, zachowywanie masy żydostwa praktykującego religię żydowską, jest koniecznym warunkiem, by żydzi mogli w ogóle istnieć w dzisiejszych swych formach.

Wielomilionowe masy żydostwa w Polsce, getto żydowskie w Polsce — to rak dotychczas organizm społeczny Polski. Zwycięstwo ludzi wyznających program narodowy prowadzi prostą drogą do niszcze-

Zydzi wobec ruchów narodowych

Handel drobiem w Polsce w interesie wytworcy i spożywczy Musí przejść w polskie ręce

Handel drobiem jest całkowicie opanowany przez żydów. Rolnik polski jest zupełnie od niego odsunięty i żadnego wpływu nie ma na jego przebieg.

Zysk z drobiu — w rękach gospodyń

„Hodowla drobiu tradycyjnie nie wchodzi w skład gospodarstwa, jest to dział, stanowiący wyłącznie dochód gospodyni, która z niego pokrywa zapotrzebowania swoje na ubranie dla siebie i dzieci, na różne drobniaki i wydatki, które sam gospodarz uważa za niepotrzebne.

Niemalże w tym dziwnym, że gospodarz, nie mając z drobiu dochodu i sam bardzo rzadko go jedząc, uważa ten drob jedynie za ciężar w gospodarstwie i nie chce go tak traktować, jak powinien. Z tego właśnie korzystają żydzi.

Na jesieni zaczyna się na wsi masowa wyprzedaż drobiu, całe miwozy gospodyni wywozi go, kaczki, kury, indyki i perliczki na targ do miasteczka i musi je sprzedać, bo wie, że w zimie nie będzie mogła otrzymać od męża ziarna na przeżywienie masy ptactwa domowego.

300 proc. zysku na sztuce!

Kupcy wtedy tak obniżają ceny, że za ładną gęś płać najwyżej półtora złote, często nawet mniej; za kaczki mniej więcej to samo, inny zaś drob zabierają dosłownie za grosze. Wszystko jest zawczasu zorganizowane, na jarmarku kupuje drob, tak tylko żyje, od najmniejszych żydziaków począwszy, w ukryciu zaś czeka już hurtownik z gotowymi paczkami. Hurtownik ten drob od nich zabiera i wywozi do Warszawy.

Kalkulacja zaś hurtownika jest taka: jeżeli za dobrą gęś płać gospodyni 1 zł. 50 gr., skupującemu drob żydowski, daje 15 groszy od sztuki za fatygę, za przewóz do Warszawy płać około 20 groszy za sztukę, koszt więc sztuki dla hurtownika wynosi 1.85 gr. loco Warszawa. W Warszawie zaś za sztukę może on już otrzymać 1.40 gr.

Ale hurtownik na tym nie poprzestaje, bo chce więcej zarobić, oddaje więc nabyty drob do tuczarni i tam kosztem najwyżej jednego złotego od sztuki otrzymu-

je tłusty towar, za który, sprzedając go do Niemiec, bierze w Złazwaniu 10 zł. Odliczwszy więc koszt tuczenia 1 zł. i koszt

sztuce 1.65 gr. Śliczny procent, prawda?

Trzeba uzdrowić te stosunki

Dla uzdrowienia więc tych stosunków należałoby wziąć handel drobiem w polskie ręce i przejąć ciężar nasz odwieczny a tak bardzo nas kosztujący brak inicjatywy. Jeśli chodzi o zorganizowanie chłopa polskiego w tej sprawie, bądźmy zgóry przygotowani, że będzie ono bardzo trudne, właśnie z uwagi na tę tradycyjną już wyłączność korzystania z dochodu z drobiu przez gospodynie. Ale można zorganizować spółki lub też spółdzielnie, któreby poprowadziły skup drobiu na targach i tuczenie go.

organizacja tuczenia i handlu

Jak wyglądałaby taka rzecz faktycznie? Należałoby w tym celu wynajmować po dworach pomieszczenia na tuczarnie drobiu. Rozmieszczenie tych tuczarni w promieniu około 300 kilometrów od Warszawy przyczyniłoby się, ze względu na taniość pożywienia, do bardzo wydatnego zmniejszenia kosztów ich prowadzenia, a jednocześnie dawałoby możliwość dostarczania drobiu na rynki stolicy w ciągu jednej nocy.

Na miejscu przy tuczarniach miano by też duże korzyści z pierza. To pierze, odpowiednio przerobione przez wiejskie kobiety, stanowiłoby wcale pokaźne źródło dochodu, tym cenniejsze, że dawałoby wsi zysk uboczny, dotąd zupełnie prawie nie brany pod uwagę.

A gdyby jeszcze takie tuczarnie zorganizowano w jedną wielką spółdzielnię eksportową — co byłoby z czasem nieuniknioną wprost koniecznością, — towar byłby należycie standaryzowany, możnaby więc wysłać go zagranicę na warunkach znacznie korzystniejszych, niż obecnie.

Podwójna korzyść — dla ludności i dla skarbu

Takie załatwienie tej sprawy leży nie tylko w interesie polskiego hodowcy drobiu, lecz i w interesie skarbu. Przecie obroty ofic-

jalnie zarejestrowanych i uczciwie prowadzonych tuczarni byłoby uchwycenie. Natomiast obroty tych wszystkich żydów, którzy trudnią się w Polsce handlem drobiem na jarmarkach, są dla skarbu zupełnie do uchwycenia niemożliwe. Taki ich handel trwa przecie tylko w ciągu kilka godzin i kończy się po targu na czas dłuższy, aż do następnego targu czy jarmarku.

W. A.

Wiadomość! z toru

W stajni gen. Andersa

Kares w bojowej kondycji

Prowadzona z prawdziwym zamiłowaniem i zainteresowaniem stajnia gen. Andersa powiększa się z roku na rok. Skład jest reprezentowany prawie w całości przez materiał ordynacji łańcuckiej. Wychów ten bowiem jest jednym z najlepszych w Polsce i stawki które z tamtego stadła pochodzą wyróżniają się doskonałą budową i wzrostem w dalszej karierze hodowlano-selekcyjnej. Skład stajni: 15 starszych koni i 8 dwulatów.

Kierownictwo stajni objął rotmistrz Piotrowski zasłużony sport-

smen. Dosiadać koni będzie ż. Paster-

Większość koni przetrzymywana do brze w Warszawie, jednak trzy lepsze mian. Lech II, Lari-fari, Life Guard zimą poważnie chorowały i trójki tej w pierwszej połowie sezonu na pewno nie ujrzymy na starcie.

Najlepszym przedstawicielem starszej generacji jest Kares. Odnosił on w r. ub. zwycięstwo w nagrodzie „Ruler” w pierwszej poważnej próbie dla trzylatków. Drugie miejsce w „Derby” za Horyniem wysunęło go na czoło elity trzylatniej. Wysokie mniemanie o nim potwierdziło łatwe zwycięstwo w nagrodzie Janowskiej. Jest on bezspornie najlepszym synem Elce, która już poprzednio dała niezłą Nartę. W roku bieżącym ujrzy my Karesa w nagrodzie im. Zamoykich, Prezydenta itd.

Kid jeden z najwybitniejszych koni na torze zawiódł nadzieje stajni. Kid jest b. szybki, nie lubi jednak walczyć. Jak nas informują ma w bieżącym roku być próbowany na długich dystansach. Dalej Komis polityczny szermierz grupowy uczestniczył będzie w pierwszych dniach sezonu w „Handikapie Otwarcia”. Kanton po przewleczym roku z powodu dolegliwości kopyta jest obecnie w porządku. O ile się ten defekt nie powtórzy ujrzymy go niebawem na starcie.

Po dość błyskotliwej karierze dwuletniej Lech II zimą chorował i dziś jest jeszcze rekonwalescentem. O tym, aby w wiosennym sezonie mógł być poważnie brany w rachubę nie ma mowy.

Ogier Loyal, który nie wiele ustępował w swej dwuletniej karierze Lechowi, zrehabilituje być może swego starszego brata Kida. Zimował do skona, cantruje od początku kwietnia, zmętniał, wyrósł. Lari-fari i Life Guard są to średni grupowi szermierze. Lord Ship, wskutek dolegliwości łopatek dwulatkiem nie biegał. Jest on ładnym prawidłowym

koniem na nieco za wysokich kończy-

nach. Stajnia b. liczy na niego. Lulu miała jako dwulatek znacznie słabszą karierę niż jej siostra Ingola, zwyciężczyni nagr. Borowna. Exterierowo więcej się jednak podoba i robi wrażenie że i dystans nie będzie dla niej trudny. Stajnia wysoko ją cen. Lulu będzie musiała bronić barw stajni w wysięgach klasycznych przeznaczonych dla żeńskiej generacji. Lift Boy, Land Lady, Last Night oraz Jasna — to już znacznie słabszy materiał.

Stawka dwulatów składająca się z 8 sztuk jest jedną z najplekniejszych na torze. Konie wyrównane robią dobre wrażenie.

Jedynie nie łańcuckiej hodowli są siwki Jasna, oraz jej młodszą siostrą Albulka, które odgrywają zdaje się głównie rolę maskotek, za jakie uchodzą u sportmenów siwki.

SPIS KONI

4 l. Kid (Rheinwein — Huryska). 4 l. Kanton (Rheinwein — Queen of Elfland). 4 l. Kłopot (Rheinwein — Sweet Bee). 4 l. Komis (Rheinwein — Victory). 4 l. Kares (Rheinwein — Elce). 3 l. Lord Ship (Villars — Bay Leaf). 3 l. Life Guard (Kentish Cob — Queen of Elfland). 3 l. Lech II (Rheinwein — Tedy). 3 l. Lari-fari (Rheinwein — Carmen). 3 l. Loyal (Rheinwein — Huryska). 3 l. Lift Boy (Rheinwein — Porcelain). 3 l. Land Lady (Kentish Cob — Sweet Bee). 3 l. Last Night (Rheinwein — Elce). 3 l. Lulu (Rheinwein — Galf). 3 l. Jasna (Stawropol — Sandmierzanka). 2 l. Markiz I (Rheinwein — Galf). 2 l. Mister Braun (Rheinwein — Gloriosa). 2 l. Mixt (Rheinwein — Queen of Elfland). 2 l. Mistake (Kentish Cob — Victory). 2 l. Mum I (Rheinwein — Tedy). 2 l. Missy (Rheinwein — Porcelain). 2 l. Mierwa (Kentish Cob — Elmann). 2 l. Albulka (Albula — Sandmierzanka).

Do Czytelników ABC

Pamiętajcie, że

1) „ABC” jest niezależnym piśmie narodowym,

2) „ABC” walczy z żydami, komuną, sanacją i masonerią,

3) „ABC” liczy w swoim zespole redakcyjnym czterech b. wziętych Berez. S. p. Henryk Rossmann był piątym b. wziętym Berez, który współpracował z redakcją „ABC”. Dziś go nie stało.

4) „ABC” będąc organem ruchu narodowo-radykalnego,

walczy o nowy ład w Polsce, oparty na zasadach sprawiedliwości społecznej.

5) „ABC” jest pierwszym piśmie w Polsce, które wypowiedziało bezwzględna walkę dyktaturze żydowskiej w dziedzinie reklamy prasowej, zrywając wszelki kontakt z żydowskimi biurami ogłoszeń.

6) „ABC” głosi w sprawie żydowskiej program oddzielenia elementu polskiego od żydowskiego we wszystkich dziedzinach i wysiedlenia żydów z Polski.

Zrujnowany jubiler

uzyskał prawo do odszkodowania

Głośna była swego czasu w Warszawie sprawa zrujnowania jubilera Stanisława Tarkowskiego, mającego magazyn w gmachu Hotelu Europejskiego, przez nieuczciwe oskarżenie go o przywłaszczenie, zgłoszone przez niejakiego Gawlikowskiego.

Jubiler został aresztowany, śledztwo w rezultacie umorzono, ale półroczny areszt zrujnował go zupełnie: sklep zlicytowano, kredyt i odbiorców stracił.

W międzyczasie fałszywy oskarżyciel zmarł, pozostawiając majątek szacowany na kilkadziesiąt tysięcy złotych. Zrujnowany jubiler wytoczył powództwo cywilne przeciwko masie spadkowej o 300 tys. zł. odszkodowania za utratę warsztatu zarobkowania, ch-

robię i cierpienia moralne.

Z uwagi na zawiłą sprawę, Sąd Okręgowy wydał najpierw, rzadko spotykany w praktyce sądowej, t. zw. „wyrok wstępny”, przyznając jubilerowi, że w zasadzie ma prawo do uzyskania odszkodowania od masy spadkowej jego krzywdziciela.

Wyrok ten został przez wykonawcę testamentu Gawlikowskiego zaskarżony do Sądu Apelacyjnego, który obecnie po wysłuchaniu obszernego przelomienia pełnomocnika zrujnowanego jubilera adw. T. Rutkowskiego zatwierdził wyrok wstępny Sądu Okręgowego. Sprawa wróci znowu do Sądu Okręgowego dla ustalenia wysokości strat poniesionych przez jubilera.

Zakonspirowana fabrykę dwuzłotówek

wykryto w śródmieściu stolicy

Nocy ub. Urząd Śledczy dokonał rewizji w sklepie grawerskim Jerzego Wieszczyckiego, mieszczącym się w domu nr. 72 w Al. Jerozolimskiej.

Sklep przedzielony był drewnianą ścianką, za którą stało łóżko. Pod łóżkiem znajdowała się zrzecznie zamaskowana kłapa, prowadząca do wyementowanej piwnicy, wysokości 2 metrów, rozciągającej się pod całym sklepem, gdzie mieściła się fabryka fałszywych monet, urządzona z niezwykłym sprytem i pomysłowością. Na belkach stała stalowa sztańca, dużego formatu, wagi około 1.000 kg., na której były precyzyjnie wygrawerowane 2-złotówki, ostatniego typu z okładem „Dar Pomorza”. Mone ty były bite ze srebrnej blachy. Fałszerze byli tak bezczelni i liczyli na zupełną konspirację i 100-procentowe

powodzenie „przedsiębiorstwa”, że prowadzili nawet dokładną buchalterię. Koszt sztancy wynosił 3000 zł. Poza tym przeprowadzona była dokładna kalkulacja wybijania fałszywych monet. Koszt wybijania jednej 2-złotówki skalkulowano na 50 gr. Fałszerze zamierzali pnieć w obieg ogółem 50.000 sztuk monet 2-złotowych, czyli że po pokryciu kosztów produkcji czysty zarobek wyniosłby 75.000 zł. Do bandy Wieszczyckiego należało jeszcze 4 osoby. W sklepie znaleziono w czasie szczegółowej rewizji w specjalnej skrytce 2 rewolwery, oraz znaczną ilość nabo- jów.

Wszyscy fałszerze zostali aresztowani i osadzeni w areszcie Urzędu Śledczego.

Delegaci arabscy

na koronację Jerzego VI

LONDYN 11.4. (PAT). Naczelny komitet arabski postanowił wysłać delegację trzech przewodców arabsów palestyńskich do Londynu, celem uczestniczenia w uroczystościach koronacyjnych. Jednym z członków delegacji jest

najwpływowszy po Muftim przewodca arabski Jamal Hussein. Decyzja ta powzięta została pod wpływem zaleceń królów z ościennych państw arabskich. Wybór dwóch pozostałych delegatów nie został jeszcze ustalony.

Ulgowa prenumerata „Nowego Ładu” dla prenumeratorów „ABC”

Aby umożliwić jak największej ilości prenumeratorów dokładne zapoznanie się z programem narodowo-radykalnym, z zagadnieniami polityki polskiej, z przyszłym ustrojem Polski, z programem reform społecznych i ze wszystkimi zagadnieniami politycznymi, społecznymi i gospodarczymi współczesnej Polski

Administracja narodowo-radykalnego miesięcznika politycznego „Nowego Ładu” wprowadza ulgową prenumeratę dla abonentów „ABC” w wysokości 1.50 zł. kwartalnie.

Adres Red. i Adm. Al. Jerozolimskie 3a m. 11.

Konto P. K. O. 10666.

Dołycki dyrygentem opery w Sofii

Przybył do Sofii Adam Dołycki, ciem objęcia stanowiska głównego dyrygenta opery sofijskiej. Jednym z pierwszych dzieł Dołyckiego na

terenie teatru Narodowego będzie koncert poświęcony twórczości Szymanowskiego.

Nowy rekord

Francuski mistrz pływacki ustanowił nowy rekord Europy na 100 mtr. stylem klasycznym w czasie 1 m. 10.6 sek. Rekord ten jest gorszy od rekordu światowego Hig-ginsa tylko o sześć dziesiątych sekundy.

ABC sportowe

Mistrzostwa bokerskie Polski

W Białymstoku do finału zakwalifikowali się: w wadze muszej Rund-

stein (Warszawa) i Lendzin (Wilno).

W koguciej — Pietrzykowski (War-

szawa) i Górecki (Białystok).

W piórkowej — Malecki (Warszawa) i Piotrowicz (Białystok).

W lekkiej — Błażejowski (Warszawa) i Sazanow (Wilno).

W półśredniej — Kolczyński (Warszawa) i Kuśnier (Białystok).

W średniej — Pisarski (Warszawa) i Unton (Wilno).

W półciężkiej — Doroba 1-szy (Warszawa) i Polakow (Wilno).

W ciężkiej — Mizerski (Warszawa) i

wygra walkowerem, gdyż pozostałe

określi nie mają zawodników w tej wadze.

W Krakowie do finałów zakwalifikowali się:

W wadze muszej: Juszczyk (Kr.) i Pawlica (Śl.).

W koguciej: Jarząbek (Śl.) i Bafucki (Kr.).

W piórkowej: Chrostek (Kr.) i Cichy (Śl.).

W lekkiej: Woźniakiewicz (Łódź) i Moszkowski (Kr.).

W półśredniej: Mieczysławski (Kr.) i Waloszek (Śl.).

W średniej: Bartosiak (Łódź) i Karol (Kr.).

W półciężkiej: Żbik (Kr.) i Pietrzak (Łódź).

W ciężkiej: Piłat (Ślask).

Pływacy węgierscy w Warszawie

W sobotę wieczorem odbyły się w Warszawie na pływalni Imca między-

narodowe zawody pływackie z udziałem drużyny budapestzkiej B. S. E.

Wyniki:

100 mtr. st. dow. 1) Zolonyj 1:03,6,

2) Sarossy 1:09,5, 3) Makowski.

200 mtr. st. klas. 1) Heidrich (Pol-)

skya 2:38,5, 2) Toeroek 3:08,4, 3)

Maszner.

100 na znak 1) Jastrzębski 1:21,

2) Lemheny 1:23,8.

Sztafeta 5x50 st. dow. 1) Węgry

2:30, 2) Warszawa 2:31,3.

Sztafeta 3x50 st. zmien. 1) Warsza-

wa 1:39,4, 2) B. S. E. 1:40,8.

W meczu piłki wodnej B. S. E. pokonał Warszawę 5:1 (3:0).

16 kwietnia zapadnie wyrok w sprawie o upadłość „Europy”

W procesie T-wa Ubezpieczeń „Europa” zagrożonego upadłością, decyzja w sprawie wniosku Państw. Urzędu Kontroli Ubezpieczeń zapadnie dopiero w dniu 16 h. m.

Wynik rozprawy z niecierpliwością oczekują pracownicy T-wa, którzy mają należności z tytułu zaległych poborów oraz właściciele polis

ubezpieczeniowych i inni wierzyciele. Jednocześnie sąd rozpatrzy wniosek zgłoszony przez zarząd Europy w kwestii ustanowienia nadzoru sądowego i przeprowadzenia dobro- wnej likwidacji. Oczywiście, że w razie przyjęcia wniosku PUKU o ogłoszenie upadłości wniosek zarządu T-wa będzie bezprzedmiotowy.

Chleb i praca dla Polaków

Pierwszorzędną egzystencję znajdują lekarze i lekarze dentyści.

W opocznym jest do wydzierżawienia 4 morgowy ogród. O dzierżawę ubiegają się żydzi.

W powiatowym mieście pod Warszawą jest do odstąpienia zakład dentystryczny.

Jest do sprzedania na Pelcowinie obok Kościoła św. Jadwigi posesja.

Sa do sprzedania w Warszawie w dobrych punktach dwa sklepy mydlarskie. O kupno ubiegają się żydzi.

Jest do sprzedania w Komorowie, blisko stacji E. K. D. dom ze sklepem o 2 oknach wystawowych. Powód sprzedaży — przeniesienie służbowe.

W Rabce - Zdroju tania do sprzedania dwie meblowane i elektryfikowane wille. Plac 1200 m².

Stale chce dostarczać wełnę mytą i samodzielny. Dostawy stałe.

W Klesowie jest do objęcia fabryka

lemoniady i wód gazowych, kapital 3-4 tys. Może być współnik. O kupno ubiegają się żydzi.

Na Huculszczyźnie w miejscowości z ludnością 40 tys. konieczne jest otwarcie apteki. Miejscowość letniskowa i turystyczna.

Gdzie można otworzyć zakład fotograficzny?

Gdzie mógłby osiedlić się b. dobry mechanik specjalista od reparacji maszyn do pisania i t. p.

Informacji w powyższych sprawach udziela Związek Polski, Warszawa, Krak. Przedm. 41. w godz. od 11 do 13-tej.

Petentów zgłaszających się listownie po informacje uprasza się o podawanie kapitału jakim rozporządzają na usamodzielnienie się i załączenie znaczków pocztowych na odpowiedź.

Posadami Związek nie rozporządza.

34 lata

czekała na list

Mieszkanca Paryża 60-letnia starszuszka, p. Adela Dumont, otrzymała przed kilkoma dniami dziwny list. Na adresie figurowało jej panińskie nazwisko. Charakter pisma był jej dobrze znany. Pani Dumont rozpieczętowała list i ze straszonym wrzuceniem przekonała się, że treść jego zdecydowanie swego czasu o jej życiu. Autor tego listu, już niezjący kapitan marynarki wojennej, był niedługo jej narzeczoną. Młodzi po-

spreczali się o jakiś drobniak i kapitan wyjechał do Tulonu. Ale wkrótce potem napisał do swej ukochanej list z zapewnieniami miłości i przeprosinami. List miał datę 7 lipca 1902 roku.

Długo czekała Adela na ten list, nie mogąc pogodzić się z myślą, że drobne nieporozumienie mogło na zawsze rozłączyć ją z ukochanym człowiekiem. Ale miały dzieć... lata, a narzeczoną nie dał żadnego znaku o sobie. Adela przeżyła straszny dramat i po wielu latach wyszła za mąż za urzędnika dużo starszego od siebie. Małżeństwo było nieszczęśliwe i p. Dumont po narodzeniu się pierwszego dziecka pomyślał o samobójstwie. I dopiero teraz po 34 latach listonosz przyniósł jej list, na który ona tak długo czekała.

Narzeczoną jej zginął podczas wojny w łodzi podwodnej. List, który miał dać im szczęście przeleżał 34 lata w jakiejś skrzynce pocztowej.

Powrót min. Becka

W sobotę o godz. 12.13 powrócił do Warszawy pociągiem wiedeńskim minister spr. zagr. J. Beck.

P. Ministra powitali na dworcu podsekretarz stanu w M. S. Z. p. J. Szembek w otoczeniu wyższych urzędników M. S. Z. oraz poseł austriacki min. Schmidt wraz z członkami poselstwa.

Co się robi? — Nic

Sytuacja w rolnictwie pod znakiem bezczynności
Kto ponosi odpowiedzialność za politykę fabryk azotowych?

Wobec mnożących się niepomysłnych wiadomości o stanie oziminy, zwróciliśmy się do jednego z poważnych znawców zagadnień rolniczych z prośbą o wyjaśnienie sytuacji.

Jesień i zima

— Już jesienią ub. roku — rozpoczął nasz rozmówca — warunki dla zasiewów ozimych ułożyły się niekorzystnie. Z powodu obfitych opadów siewy zostały dokonane w znacznie opóźnionym terminie, a wobec późniejszych stałych chłódów, zboża nie mogły należeć przed zimą rozwijać się i jak to mówią, „ująć“.

Beźwładna zima przy dużych mrozach w styczniu, wpłynęła niekorzystnie szczególnie w województwach centralnych, zachodnich i Małopolsce Zachodniej na stan pszenic, przyczyniając zarazem i żyta. Natomiast na terenie województw położonych na wschód od Wisły, jak również północnych, gdzie opady śnieżne były nieco większe, pojawiła się na życie t. zw. pleśń zimowa (*Fusarium nivale*).

— Czy klasyfikacja ogłoszona przez GUS na dzień 15 marca, odpowiada obecnemu stanowi zasiewów?

Dalsze pogorszenie

— Informacje, które posiada GUS, muszą być z natury rzeczy opóźnione. Dane więc klasyfikacyjne odpowiadały stanowi rzeczy sprzed 15 marca. Od tego czasu minęły trzy tygodnie, w czasie których nastąpiła poważna zmiana na gorsze. Przyczyną tego były trwające przez cały marzec t. zw. „wycinki“ czyli przedwiosenne przymrozki noce, przy dość silnych wiatrach i przy rozmarzaniu powierzchni gleby dniami, co źle

podziało na zasiewy żyta. W chwili obecnej, gdy oziminy zaczynają już ruszać, sytuacja przedstawia się w ten sposób, że zaledwie średnie są oziminy w dwóch województwach południowych. We wszystkich zaś pozostałych jest stan niezadowolający.

— A jak przedstawiają się perspektywy dla zasiewów jarych?

— Należy stwierdzić, że wiosna w tym roku jest poważnie opóźniona, skutkiem czego cały przebieg wiosennych robót polowych musi być znacznie przyspieszony, co oczywiście odbić się musi na dokładności ich wykonania w wielu szczegółach. Prócz tego dzięki opóźnieniu wiosny, siła rzeczy skrócony został okres wegetacyjny zarówno dla zasiewów ozimych, jak i dla jarych i to w najważniejszym, początkowym ich okresie rozwoju.

— Czy dzisiaj jeszcze można by przedsięwziąć jakieś środki zaradcze?

— Rzecz prosta — nie można już uratować tych ozimów, które albo wymarły całkowicie, albo też porażone zostały przez pleśń zimową. W tym wypadku nie pozostaje nic innego, jak pola zarać i obsiać roślinami jarymi. Procentowo wypadnie to około 10 procent ozimów, jeżeli nie więcej.

Ale poza tym, na olbrzymiej przestrzeni oziminy są przegrzędzone przez ujemne działanie mrozów. Tutaj można jeszcze dużo zrobić i jedynym warunkiem po-

prawny może być tylko pogłówna nawieźenie ozimów nawozami sztucznymi, azotowymi w postaci saletry.

Brak odpowiednich nawozów

Niestety należy stwierdzić, że nasze krajowe fabryki związków azotowych nie posiadają już na składzie saletry wapniowej, głównie nadającej się do tego celu, a zapasy saletry syntetycznej — sodejowej, są wprost minimalne. Inne zaś nawozy azotowe nie są odpowiednie. Najbardziej zaś odpowiednie dla tego celu nawozu azotowego, saletry chilijskiej importować, jak wiadomo, nie wolno.

Zapasy, znajdujące się na składach w organizacjach rolniczo-handlowych, są już na wyczerpaniu i w każdym razie są niewspółmierne do tego zapotrzebowania jakie stawia w obecnej chwili rolnictwo polskie, które tyle nadziei wiązało z nadchodzącą kampanią nowych zbiorów, licząc na pomyślnie zapowiadającą się koniunkturę światową.

Jeżeli jednak nawozów azotowych w krajowej produkcji, właściwych dla ratowania ozimów zabrakło czy to z powodu niedostatecznej ich produkcji, czy też nadmiernego wywozu, jak np. do Finlandii, jeżeli poza tym ma być utrzymany nawet w tak wyjątkowych warunkach fatalnego stanu ozimów dalszy zakaz wywozu saletry chilijskiej, czy też nawozów azo-

towych sztucznych np. saletry wapniowej — to za ten stan rzeczy musi ktoś już dzisiaj przyjąć na siebie całkowitą odpowiedzialność.

Dziwna polityka naszych fabryk związków azotowych i zakaz importu nawozów sztucznych wtedy, gdy brak jest tych środków w kraju, grozi w poważnym stopniu w nadchodzącej kampanii zbożowej importem zboża, co pociągnęło by za sobą niepożądane skutki dla całego życia gospodarczego.

Sprawa ratunku ozimów jest niesłychanie paląca, gdyż skutecznego nawieźenie ich może nastąpić najdalej w terminie trzech tygodni. Później wszelkie wysiłki będą już spóźnione.

Bezczynność organizacji rolniczych

— Niewątpliwie organizacje rolnicze wszczęły już jakieś kroki, aby ten katastrofalny stan rzeczy zmienić?

— Niestety, do dzisiaj nie słychać nic o jakiejś akcji w tej materii nawet ze strony najbardziej powołanych do interweniowania wobec władz organizacji rolniczych, jak np. Związek Iz i organizacji rolniczych.

Tyle nasz informator. Ze swej strony chcemy podkreślić, że mając w kraju dwie wielkie fabryki związków azotowych, Polska nie powinna i nie może importować czy to saletry chilijskiej, czy to sztucznych nawozów azotowych z zagranicy. Polityka tych fabryk powinna być tak przemyślana, żebyśmy w dramatycznym momencie, jak obecnie nie byli zdani na łaskę eksporterów zagranicznych.

Wszak niepomysłne wiadomości o złym stanie ozimów nadchodziły już od paru miesięcy i wówczas można było przewidzieć, że z wiosną rolnictwo będzie miało zdwojone zapotrzebowanie nawozów sztucznych dla ratowania przegrzędzonych ozimów. Postawienie odpowiednio wówczas produkcji fabryk krajowych i wstrzymanie dumpingowego, nieopłacającego się eksportu — spowodowałoby, że dziś mielibyśmy w kraju dostateczny zapas tych środków. Kto za to ponosi odpowiedzialność?

Kolce bez róż

WYŻSZA SZKOŁA POLICYJNA

W Politechnice jest kilku studentów, wokół Politechniki stoi z karabinami kilkudziesięciu policjantów.

Wieżenie S-to Krzyskie jest mniej pilnie strzeżone! Dla uproszczenia sprawy wykłady zostaną chyba wkrótce przeniesione do komisariatu.

TAKT

Prof. Dembiński, nestor historyków polskich, nbolewa, że policja nie wpuszcza go na dworzec w Poznaniu dla złożenia hołdu prochom Szymanowskiemu.

W Warszawie na policję też narzekano podczas pogrzebu. Nie umiała sobie dać rady.

Bez motopompy policja czuje się jak bez rąk.

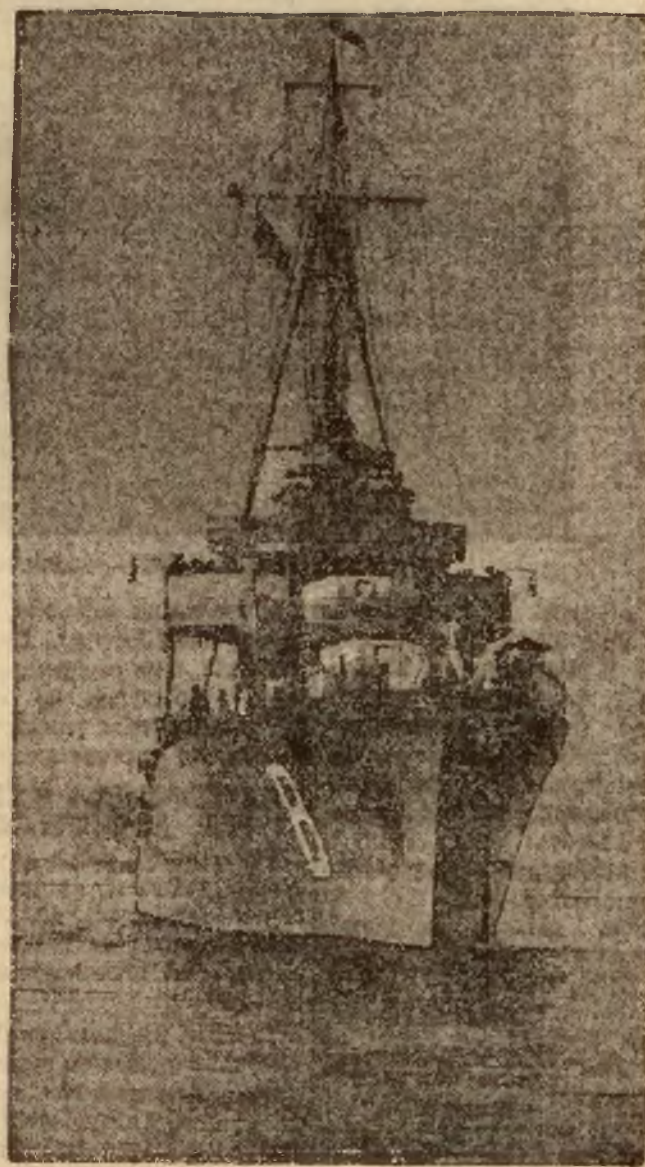
GEOGRAFIA SERDECZNA

„Babidół, Krzywokłano, Kręciwosty, Nahułowice, Bolizuby, Łupisuki, Pierciuppy, Bałwan, Leszczenięta, Całowanie, Pierdki...

To spis miejscowości, które wylicza w artykule wstępny znany z wykwinutego dowcipu i poczucia salonowego humoru — Jędrzej Moraczewski.

ZZZ Grażyński cofnął „Głosowi Powszechnemu“ subsydia. Moraczewski chce widocznie zakasować Heschelesa — Hemara w jego statym systemie dowcipu i przyciągnąć do „Głosu“ czytelników „Szpilek“.

O. R. P. „Burza“

Zdjęcie nasze przedstawia kontrtorpedowiec polski „Burza“, który jak wiadomo weźmie udział w defiladzie okrętów wojennych wszystkich państw w Spithead z okazji uroczystości koronacyjnych Jerzego VI.

Bezrobotni Polacy mają już z czego żyć W pow. Sokołowskim likwiduje się handel żydowski (Od specjalnego wysłannika „ABC“)

W Sokołowie wciąż panuje podzielenie. Stan podniecenia wywołuje prowokacyjne stanowisko żydów, usiłujących doprowadzić do awantur. Jednym z powodów jest również taktyka władz bezpieczeństwa, aresztujących tych działaczy narodowych, którzy właśnie starają się nie dopuścić do rozruchów i panują nad tłumem. Przeciw tym działaczom popularnym i mającym posłuch wśród mas występują żydzi, składając na nich fałszywe oskarżenia.

POLACY — PAROBKAMI U ŻYDÓW

— Jaki charakter chcą panowie nadać akcji bojkotowej? — pytam jednego z narodowych działaczy w Sokołowie.

— Jak najspokojniejszy. Awantury są następstwem prowokacji. Akcje bojkotową musimy prowadzić, bo od niej zależy poprawa losu wielu Polaków z terenu naszego powiatu.

— Czy zażydzenie powiatu jest duże?

— Do niedawna stosunki, panujące u nas były wprost wyjątkowe. Nie tylko cały handel w miasteczkach i pośrednictwo było w rękach żydów, ale nawet wsi były pełne żydów. Wszystkie mleczarnie, b. liczne w powiecie opasane były przez żydów, sklepy na wsiach były żydowskie, oni mieli w swych rękach skup zboża. I to, co było najcharakterystyczniejsze i najgroźniejsze — żydzi mieli w swych rękach spór gospodarstw rolnych. Istniały większe wiejskie skupiska żydowskie: Telaki, Lipki, Skibniew, Ostrówek (gdzie było 20 rodzin żydowskich, a 10 polskich i gdzie Polacy chodzili na służbę do żydów). Rytele, dwa majątki ziemskie Łazów i Albinów.

LIKWIDACJA ŻYDOWSKICH MLECZARNI

— Jakże są na tym polu rezultaty bojkotu?

— Poważne. Bojkot trwa już od roku 1934, od chwili kiedy rozpoczął w tym czasie akcję legalny ONR, uświadamiając szereg mas wiejskiej młodzieży,

Potem akcja rozwinęła się dalej. Zasadniczo obejmowała trzy etapy.

— Jakże?

— Pierwszy etap, to była walka o mleczarnie. Już od roku nie ma prawie wcale na terenie powiatu mleczarni żydowskich. Podobnie zlikwidowano sklepy spożywcze na wsiach. Handlarze żydzi nie mają obecnie wstępu do wsi. Niemal w każdej wiosce przy wjeździe widnieje napis: „Żydom pod karą wstęp wzbroniony“.

ODEBRANA ZIEMIA

— A jak wygląda odżydzenie wsi, zamieszkałych przez żydów?

— To było zadanie akcji antyżydowskiej w jej drugim etapie. Akcja ta przyniosła duże rezultaty. Z Telaków wyniosło się 7 żydowskich rodzin, nie ma w tej wsi ani jednego żyda, z Rytele 15 rodzin, z Grodziska 4 rodziny żydowskie, z innych wsi zażydzonych wyjechało wszędzie po kilka rodzin żydowskich. Wsi są oczyszczane. Jeden majątek ziemski żydz właściciel sprzedał. Gospodarstwa rolne i ogrody odebrane są z żydowskich rąk.

— A dokąd ci żydzi powyjeżdżali?

— Część wyniosła się do innych powiatów, kilku wyjechało do Palestyny, część przyjechała do miasteczek, Sokołowa, Kosowa i Sterdyni, gdzie przysilają z głodu.

W MIASTECZKACH

— A akcja na terenie miasteczek?

— Tu właśnie żydzi stawiają najsilniejszy opór i stąd dochodzi do zajeść.

— Czy rezultaty bojkotu są widoczne?

— Oczywiście. Handel na jarmarkach i targach, cały handel straganowy ze wszystkich dziedzin jest w rękach polskich. W Kosowie i Sterdyni założono polskie sklepy bławatne, spożywcze, tekstylne. Zorganizowano w powiecie skup zboża. W Kosowie i Sterdyni są spółdzielnie, zajmujące się skupem zboża, w Sokołowie prowadzi to przedsiębiorstwo

prywatne. W samym Sokołowie 16 młodych ludzi zdobyło pracę, zajmując się skupem zboża na rogatkach. Składają się razem po kilkanaście złotych i z sumą 100 zł. rozpoczynają handel. Zda się, że im dobrze idzie. Niech się pan zresztą spyta ich samych. Ten młody właśnie handluje zbożem — mówi mój rozmówca, wskazując ręką na stojącego obok młodego chłopca, o wyglądzie robotnika.

— Dobrze — odpowiada nowy handlarz zboża. — Kilka groszy zarobku na wietrze i jest z czego żyć, nie jak przed tym bez żadnej pracy.

CUKIER PO 70 GR.

— Dlaczego jednak tak dużo jeszcze żydowskich sklepów? — pytam, rozglądając się po rynku.

— Bo żydzi są zawzięci. Chcą przetrzymać bojkot, myślą, że im się uda. Nie chcą sprzedawać sklepów, choć jest wielu kandydatów Polaków. Ci, którzy mają sklepy we własnych domach nie ruszają się z miejsca, choć w sklepie pustki. Biorą się nawet na takie sposoby, że zniżają ceny. Podobno dostali 10 tys. dolarów pomocy na przetrzymanie bojkotu. Mogą więc sprzedawać np. cukier po 70 gr. Kiedy zaczęto u nas sprowadzać makulaturę „ABC“ i Polak rozpoczął sprzedaż papieru, żydzi obniżyli cenę makulatury z 60 gr. na 17 gr.

— Czy te metody pomagają im?

— Niewiele. Są oczywiście „zdrójcy“, którzy po cichu wleczożem przekradają się do żydowskich sklepów, zniżeni cenami. Ale tych jest niewiele. Nowe polskie sklepy, nawet w niewygodnych punktach z dala od rynku zabierają całą klientelę.

— Czy bojkot nie słabnie?

— Przeciwnie. Umacnia się coraz bardziej. To nie słomiany ogień, który mógłby zgasać pod wpływem strachu, wywołanego przez żydów przy pomocy awantur, sprowadzających aresztowania. To akcja, w której bierze udział całe społeczeństwo, coraz bardziej przekonane o konieczności wyzwolenia się z pięty gospodarczych żydów.

Szkola w Tel Avivie Spóźniony apel „Gazety Polskiej” Po co Lewiatan robi hałas?

(k.) „Czas“ zajmuje się tym, co go boli: cenami kartelowymi. „Czas“ przynajmniej:

„Co do cen węgla, to sytuacja finansowa górnictwa jest obecnie tego rodzaju, że kwestia cen znacznie straciła na ostrości. Powiększenie zbytu krajowego, i zagranicznego, poprawa cen za granicą, wreszcie przesunięcie punktu ciężkości utargów na rynek krajowy (mimo pomysłnego eksportu) sprawiło, że utargi na tonę węgla się poprawiły. O ile zatem przed rokiem, przemysł węglowy nie był w stanie dokonywać nawet najpotrzebniejszych remontów, nie mówiąc o nowych inwestycjach, o tyle obecnie znajduje on na te cele pewne fundusze.

To w takim razie po co ten krzyk „Lewiatana“ oraz jego blizszych i dalszych krewnych.

Żydowski balagan

„Nasz Przegląd“ w dodatku dla szajgów zamieszcza następującą list:

Od miesiąca chodzę już do szkoły. Na lekcjach panuje tu taki krzyk i hałas, że bębni w uszach pękała. W ogóle takiego balaganu jeszcze w swoim życiu nie widziałam. Przypominam sobie, jak ja musiałam w Polsce siedzieć cicho na lekcjach z rękoma założonymi w tył. Tu na lekcjach wszyscy krzyczą, śpiewają, biją się i zajmują się wszystkim, tylko nie nauką. Nie wiem, czy to wina uczniów czy nauczycieli. Ja już się także nauczyłam i waruję razem z wszystkimi.

Klasa nie żyje jeszcze z sobą tak dobrze, jak u nas w Polsce. Każdy idzie swoją drogą, a to dlatego, że przyjechalibyśmy z rozmaitych państw. W mojej klasie tylko czwarta część uczniów jest z Polski, inni przybyli z Niemiec, Rumunii, z Włoch. Mnie się ciągle wydaje, że to my, żydzi z Polski, jesteśmy tymi właściwymi żydami.

Renia z Tel Avivu.

Jak widać żydzi wszędzie wytwarzają balagan. I co tu się dzi-

wić narodom rdzennym, że chcą się pozbyć autorów balaganu.

Legion Młodych nie czyta „Kuriera Porannego“

Stare „Państwo Pracy“, organ „Legionu Młodych“ zechciało łaskawie w wytwornym sobie, właściwym tonie polemizować z naszym pismem. Organ ten, zajmujący zawsze niedwuznaczne stanowisko, o zupełnie jasnej ideologii i niefarbowanym radykalizmem tak pisze:

W tymże numerze ukazała się notatka o wspólnym froncie L. M. i Młodzieży Wszechpolskiej contra legalnemu ONR przy wyborach na WSH w Poznaniu. Stanowisko nasze w stosunku do ML Wszechp. jest do statecznie znane, nie potrzebujemy dodawać iż wiadomość ta jest jeszcze jednym z licznych kłamstw ABC.

Słuszny jest tylko to, że aczkolwiek stoimy na krańcowych biegunach ideowych z ML Wszechp. to uznajemy w nich przeciwnika, zaś dla Z. N. P. M. R. jego dwuznaczne stanowisko, metnej ideologii i farbowanego radykalizmu — mamy tylko pogardę.

Ciekawe, ciekawe. Dopóki o wspólnej liście Młodzieży Wszechpolskiej i Legionu Młodych pisał „Kurier Poranny“, dopóty to była prawda. Wtedy jednak, gdy ta wiadomość przedrukowało „ABC“, to wtedy jest to kłamstwo. A może po prostu „Legion Młodych“ nie czytuje „Kuriera Porannego“ tylko „ABC“ i wobec tego nie wie, że taka informacja ukazała się w „Kurierze Porannym“. Zresztą nawiasem biorąc Młodzież Wszechpolską, którą Legion Młodych uważa za przeciwnika, ale dla której nie ma pogardy, tej

wiadomości dotychczas nie sprostowała.

Apel, który trafia w próżnię

„Gazeta Polska“ zajmuje się sprawą ostatnich wypadków na terenie akademickim:

Wśród polskiej młodzieży akademickiej dominują, jak nam wiadomo, poglądy o konieczności silnego państwa, o konieczności ładu i porządku oraz walki z tymi elementami, które chciałaby państwo nasze z anarchizować i w bezład wtargnąć. Apelujemy do tej młodzieży. Niech z tego punktu widzenia przemysli sobie sprawę operowania bombami, czy palardami i niech w swym sumieniu obywatelskim i patriotycznym poszuka odpowiedzi.

We władzach poszczególnych organizacji ideowych młodzieży akademickiej zasiadają ludzie, którzy na pewno w przyszłości — zwykła to kolej rzeczy — będą rządili Rzplita. Ktoś z nich będzie ministrem oświaty i wyznań religijnych, ktoś inny — ministrem spraw wewnętrznych. Niechże sturmują sobie odpowiednio na pytanie: jak postąpiłby w tego rodzaju sytuacji, po czym niech poważnie decyduje, w jakim kierunku winni wpływać na szereg, którym przywódcą, jaki jest ich obowiązek dzisiejszy.

Nikt nie jest zwolennikiem awantur na uczelniach. Dawaliśmy temu wyraz niejednokrotnie, dawaliśmy temu wyraz Związki Narodowe Polskiej Młodzieży Radykalnej. Dopóki też związki istniały, panował spokój, chyba że prowokacje żydowskie wywoływały chwilowe niepokój.

Dziś organizacje te są rozwiązane. Ludzie, zasiadający we władzach organizacji ideowych przestali w nich zasiadać. Apel „Gazety Polskiej“ trafia więc w pustkę.

Dr. Jan Wszebor

Mazury pruskie czy polskie? (II)

W Elku — stolicy Mazurów

pod obcą powłoką płynie polski nurt

Oczekuję na pociąg Grajewo — Prostki. Duża stacja w Grajewie zionie pustką. Ciszę przerywa szwargot kilku brodatych żydów, kręcących się niecierpliwie. — Mimo nieprzychylności dla nich stosunków nadal robią oni różne „geszefty” z Niemcami. Grajewo przeżywa swe dobre i złe czasy zawsze zależnie od koniunktury wymiany handlowej z Niemcami.

W jednowagonowym pociągu je

zamarli i oni tu są skazani na nędzną roślinność i t. d.

Jestem w stolicy Mazurów — Elku. Uderza mnie niemile i budzi smutne wspomnienia pomnik wystawiony na cześć zwycięstwa nieszczęsnego plebiscytu 1920 r.

80 PROC. NAZWISK POLSKICH

Idę ul. Główną. Gwar i ruch. Wokoło rzucają się w oczy mundury formacji hitlerowskich i Reich

truje się żydowski ruch polityczny i kulturalny na Mazurach. W Elku około 1890 r. Krzyżacy budują na jeziorze zamek, spalony w czasie wojen z Polską, za Kazimierza Jagiellończyka w 1455 r.

NA MIEJSCU STAREGO ZAMKU — WIEŻENIE

Obecnie wznoszą się na jego miejscu nowoczesne budowle, a między nimi — wieżenie. O daw-

na jeziorze mieści się zakład Vogla, największy zakład ogrodniczy na Mazurach.

CUDA. CUDA...

Przyroda rozsiewa swój nieprzeprany urok i czar wśród jezior, lasów i pagórków. Jakże pięknie tu wiosną. Przejrzyste wody jeziora odbijają cudny błękit mazureckiego nieba i zieleni drzew rosnących nad brzegami. Wokoło gwar leśnego i wodnego ptactwa.

W Elku działał Jan Małeki (Maletis) tutejszy pastor. Przyjąwszy protestantyzm, zakłada on w 1536 r. pierwszą polską drukarnię i celem propagandy protestantyzmu wydaje cały szereg poważnych dzieł religijnych. Pracę jego kontynuuje syn, Hieronim, który obok innych książek przekłada w 1574 r. piękną polszczyzną Postyllę Lutera. W mieście tym w 1756 r. przychodzi na świat historyk Ludwik Baczko, profesor uniwersytetu królewskiego, autor siedmiotomowej historii Prus.

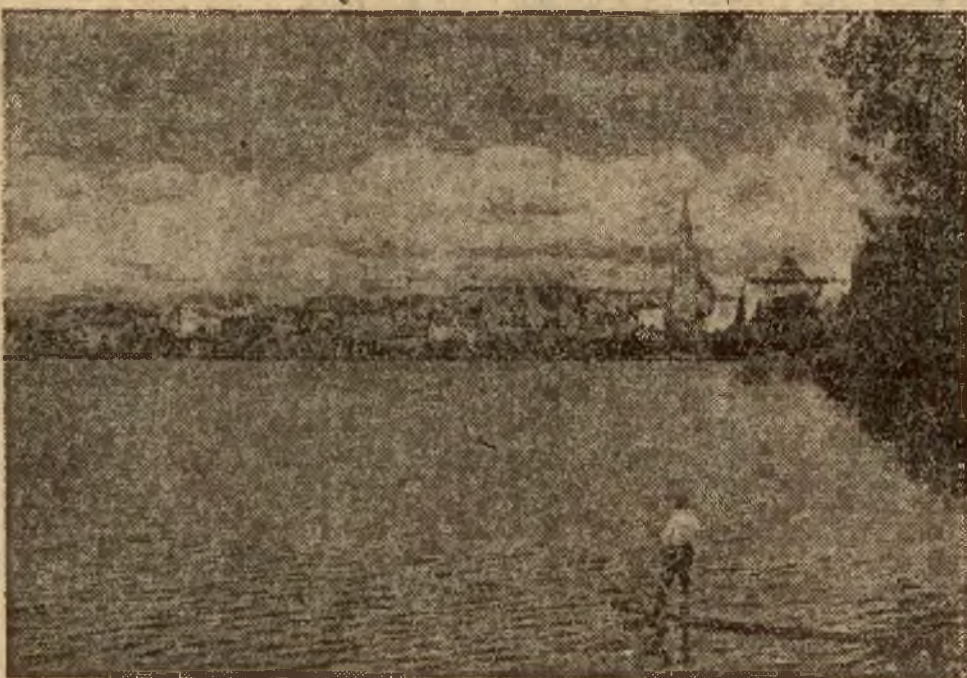
PRZYJACIEL LUDU LECKIEGO

Tu w 1842 r. ukazuje się pierwsze na Mazurach czasopismo polskie „Przyjaciel ludu leckiego”, zasilane licznymi artykułami przez Gizewiusza.

Ongiś polskość rozlewa się tutaj szeroko. A dziś? — Wokoło niemieczyzna.

Germanizowanie ludności wbrew jego woli, wydzieranie dzieciom mowy i obyczajów ojczystych, narzucanie języka obcego i zupełnie obcych form, stwarza coś sztucznego i ponurego w psychice tutejszego ludu i odbija się ujemnie we wszystkich przejawach życia.

Ale pod powłoką niemieczyny ukrywa się polski „nurt”. Chodzi tylko o to, by nurt ten wciąż wzbierał, a w końcu wydołał się na zewnątrz i zmył ową powłokę, co pokrywa rdzeniem polską ziemię.

Stolica Mazurów Elk — widok od strony jeziora.

atem jedynym Aryjczykiem. — Dwadzieścia minut jazdy do Prostek. — Z niepokojem i niecierpliwością przekraczam granicę pięknego kraju, zamieszkałego przez pół miliona Polaków, pełnego tajemniczości, dziwów i czarów, rozsiągniętych pośród jezior, pagórków i lasów.

Wita nas urzędnik celny pozdrowieniem „Heil Hitler”.

Długimi górnymi schodami, prowadzącymi poprzez szyny kolejowe idę do Prostek. — To wioska schludna o charakterze niemieckim, wyglądająca raczej na miasto. Jest bowiem rozbudowana dzięki ruchowi granicznemu.

CO TE ŻYDY U WAS WYPRAWIAJĄ

Wstępuję do restauracji obok sklepu kolonialnego. Mówię po polsku i udaję, że nie rozumiem po niemiecku.

— Pan z Grajewa? — pyta właściciel.

— Znam Grajewo — odpowiadam krótko.

— Byłem tam przed świętami Bożego Narodzenia, po drób. Mein Gott! Co te żydy u was wyprowadzają.

Jarmark był bardzo duży. Ale przez cały dzień żydy a chłopów nie kupowały. Dopiero, gdy chłop znudzony całodziennym stanieniem zbiera się do domu, żydy kupują za bezcen.

DAWNIEJ A TERAZ

Popijając piwo, słuchałem, co mi prawi gadatliwy właściciel o tym, jak tu dawniej było dobrze, a teraz źle, bo cały handel z Polską

swehry. Ma się wrażenie, że wszyscy są zmobilizowani. Sklepy czy stę, duże, a na szydach — o, dziwo! — naliczyłem co najmniej 80 proc. nazwisk polskich często dziwnie poprzekręcanych.

NAJSTARSZA SZKOŁA NA MAZURACH

Przechodzę koło gimnazjum, najstarszej szkoły średniej na Mazurach istniejącej od 1612 r. i przekształconej na gimnazjum ze szkoły t. zw. prowincjonalnej czyli książęcej.

Dawniej przygotowywała się tu głównie młodzież do stanu duchownego. Jeszcze w 18 w. uczyli się po polsku niż po łacinie. Naukę języka polskiego zniesiono tu w 1810 r.

Uczniem tego gimnazjum jest w latach 1820 — 1828 Marcin Gustaw Gizewiusz, wódz duchowy i obrońca mazurskiego ludu, twórca ruchu polskiego na Mazurach.

Szkola to niegdyś polska wychowująca polskich uczniów dziś po zatartiu wszelkich śladów polskich jest rozsądnikiem germanizacji.

Nad miastem wznosi się czworo boczna wieża ewangelickiego kościoła, zbudowanego na wzór gotyckich kościołów krzyżackich, a po pożarze w 1915 r. odbudowanego i przypominającego budowę koszarową. W nowej dzielnicy miasta w 1853 r. powstaje kościół katolicki św. Wojciecha w stylu neogotyckim.

Żydzi posiadają nową, dużą, synagogę. Bowiem w Elku koncen-

nym zamku świadczą jedynie pozostałe grube mury.

Miasto ulega zniszczeniu podczas najazdu Tatarów, wojny siedmioletniej i światowej.

MIASTO NAD JEZIOREM

Położenie jego malownicze. Rozciąga się nad pięknym jeziorem Leckim dość szerokim i długim na kilka kilometrów. Na środku jeziora wznosi się wyspa zamkowa połączona mostami z jego brzegami. Na wrzynającym się w jezioro półwyspie znajduje się park. Piękny widok na miasto i jezioro rozciąga się ze wzgórza na drodze do Siedliska, gdzie stoi woda na wieża. Na krańcach miasta

Mikotajki — „Wenecja Mazurska a”

Ważne odkrycia archeologiczne na gruzach dawnej Niniwy

Wzniesione po paru latach prace wykopaliskowe na terenie prahistorecznej Niniwy dają wielkie zdobycze archeologiczne.

W warstwach sięgających czasów z przed 3000 lat, odkryto poza bogatymi wyrobami ceramicznymi również ślady budowli architektonicznych, mianowicie część miasta z owej epoki, oraz akropolis, składający się z trzech części, jak świątyni północnej, sanktuarium zachodniego i świątyni centralnej.

Wszystkie budowle były z kamie-

nia i posiadają kolumny i kolumniaki. Niniwa, która dotychczas dała tyle nieocenionych zdobyczy archeologicznych znajdowała się legendarna wieża Babel, ponownie daje o sobie znać w świecie naukowym.

Uczni angielscy w Polsce

Do Gdyni przybyli z Londynu dwaj profesorowie tamtejszego uniwersytetu Simpson i Rose, Kanadyjczyk. Prof. Simpson, znany orientalista, udaje się do Wilna, gdzie na zaproszenie Instytutu Badań Naukowych Europy Wschodniej, wygłosi kilka wykładów; prof. Rose, wykładowca języka polskiego na uniwersytecie londyńskim, zatrzyma się przez pewien czas w Poznaniu, a dnia 21 bm. wygłosi w tutejszym klubie polsko-angielskim odczyt na temat porozumienia brytyjsko-amerykańskiego w oświetleniu kanadyjskim.

Odgłosy polskie na wiedeńskiej fall

We wtorek dnia 13 kwietnia o godz. 21.00 wiedeński Ravaż transmituje z radiostacji warszawskiej koncert poświęcony wyłącznie muzyce polskiej. Program ułożony jest w ten sposób, aby mógł dać wiedeńskim radiosłuchaczom obraz syntetyczny i charakterystyczny ducha panującego w polskiej muzyce. Tańce ludowe, oraz pieśni ludowe i artystyczne składają się na całość audycji. Wykonawcami będą: Aniela Szlemńska, Kazimierz Czekotowski, Stefan Witas, chór P. R. oraz Symfoniczna i Mała Orkiestra Polskiego Radia pod dyktando Górznińskiego.

Z sali koncertowej

Filharmonia ku czci E. Młynarskiego

Koncertem dyrygował Mierzejewski

W drugą rocznicę śmierci wielkiego muzyka polskiego ś. p. Emila Młynarskiego († kwiecień 1935 r.) Filharmonia Warszawska zorganizowała uroczysty koncert symfoniczny ku uczczeniu Jego pamięci. W programie umieszczona została Symfonia patriotyczna, jedyne dzieło symfoniczne tego wysoce zasłużonego artysty. Posiada ono wzniosłe podłoże programowe, obrazując dźwiękami historię wielkości Polski przedrozbiorowej (cz. I), dzieje późniejszego upadku ducha i powszechnego smutku (cz. II) oraz wiarę w ostateczne zwycięstwo Czynu Narodowego (cz. III i IV). Autor wyzyskał w swej kompozycji temat pieśni „Bogu Rodzica” oraz, a w ostatniej części motyw krakowiaka.

Doskonałymi wykonawcami Symfonii byli filharmonicy pod dyktando Mieczysława Mierzejewskiego, młodego, wybitnie utalentowanego kapelmistrza, ulubionego ucznia ś. p. E. Młynarskiego, który w wykonanie utworu swego Mistrza i Nauczyciela, włożył całe serce i młodą duszę. W koncercie wzięli udział również A. Rubinstein, znany pianista, magnes dla szerokiej publiczności. Odegrał on dwa koncerty fortepianowe: Beethovena i Chopina.

Filharmonii Warszawskiej należy się gorąca pochwała za chwalebny inicjatywę zorganizowania pośmiertnego hołdu muzycznego pamięci ś. p. Emila Młynarskiego, jednego z założycieli tej ważnej instytucji i jej pierwszego dyrektora. Młynarski był nie tylko bowiem świetnym muzykiem odtwórcą: skrzypkiem i dyrygentem. Brał on najczynniejszy udział w życiu kulturalnym Polski zarówno przed wojną, jak i po odzyskaniu niepodległości. Dziesięcioletni okres jego rządów w Operze Warszawskiej był jednym z najpiękniejszych w dziejach tej upośledzonej obecnie placówki. Ś. p. Emil Młynarski potrafił dzięki swej niespożytej energii, rozmachowi artystycznemu i osobistemu autorytetowi, zapewnić Operze takie warunki bytu, jakich już potem nigdy uzyskać nie zdołała.

Nazwisko Emila Młynarskiego zostało zapisane w historii rozwoju kultury muzycznej w Polsce złotymi zgłoskami. Człowiek pracy, wybitny umysł i artysta w wielkim stylu, potrafił skupić koło siebie cały świat artystyczny Polski. Dziś brak Jego odczuwamy dotkliwie: niejeden kryzys muzyczny zostałby dzięki Niemu rozwiązany, niejeden konflikt zostałby rozwiązany.

Cześć Jego świetlanej Pamięci!

Michał Kondracki

JACEK BRZEZINA

53)

TOWARZYSZ NR. 103

POWIEŚĆ

Good, agent Intelligence Service, na rozkaz z Londynu przetrzymuje się w Rosji do Persji w celu objęcia tutaj kierownictwa angielskiej służby wywiadowczej.

Wsiadł na nim G. P. U. wysłał swoich wywiadowców: żyda Einhorn, „Wanię” i genialnego agenta Nr. 103, którego dotąd w powieści osłania mгла tajemniczo.

Good otrzymuje do pomocy Frathera, attaché poselstwa angielskiego, Dżawachowa i Sultanowa. Ponadto z Londynu przez Rosję przyjeżdża agentka I. S., złotowłosa Joan, która grając rolę żony Gooda, ma ułatwić mu pracę.

Good organizuje wyprawę do Baku w celu zniszczenia sowieckich źródeł nafty. W lesie granicznym przekradając się uzbójne grupy wpadają w zasadzkę, z której żywcem uchodzą tylko kilku ludzi. Ginie m. in. Sultanow. Jest to robota agenta Nr. 103. Kto nim jest? Joan przedstawia Goodowi dwie możliwości: świeżo przybyłego do Teheranu Anglika Frediego Downinga i Rosjanke, Sonię Nikolew, z którą utrzymuje stosunki towarzyskie. Good w łańcuchu swych działań zamierza wycieczkę do Meszedu.

— Trupa strzelca wzięli za mnie! — mruknął Good, wzdychając wrokiem po polanie, jak gdyby w nadziei, że znajdzie tam sprawcę strzałów.

— O tym od razu pomyślałem, nakładając mu na głowę pański hełm i sadowiąc go na pańskim miejscu.

— Skąd się pan o tym dowiedział, że szykuje coś na mnie? Borowski wbił wzrok w ziemię.

— To do rzeczy nie należy. Może się pan o tym kiedyś dowie. Teraz trzeba ułożyć powiastkę, którą będzie pan musiał opowiedzieć Husseinowi.

— Najchętniej odpowiedziałbym mu kulą!

— To właśnie jest niewskazane. Nie trzeba im pokazać, że pan wie o całej sprawie. Najlepiej, gdy pan powie, że zszedł pan na ziemię, poszedł trochę w las i zabłądził.

— Nikt mi nie uwierzy!

— I tak panu nie uwierzą! Chodzi tylko o to, żeby coś powiedzieć, dać jakiś pozor dla innych.

— A jak się spyta o strzelca?

— Borowski zaśmiał się.

— O to może się pan nie bać. Nikt się nie spyta. Szukają teraz pana po całej dżungli — naturalnie tylko nie tu, bo tu się nikogo nie spodziewają.

— A co będzie z panem?

— Ze mną? Mam zamiar spotkać się niedługo z panem w następnym rozdziale pańskiego życia! Tymczasem do widzenia! Mam nadzieję, że trafi pan do strażnicy.

Rozeszli się w dwie przeciwne strony.

„Ten stary wielu rzeczy mi nie powiedział!” — myślał Good, przedzierając się przez dżunglę. Miał uczucie, jak gdyby wracał do jaskini Iwa. Stanowczo za mało był ostrożny. Tak się dać podejść! Przecież wiedział, że Hussein jest w stosunkach z Sowietami!

„Żeby taki Borowski miał więcej sprytu ode mnie! Nie słychana rzecz. Coś jednak nie jest w porządku...”

Gdyby Einhorn widział w tej chwili Gooda, przypomniałby mu się na pewno słowa towarzysza nr. 103 o odyńcu. Anglik wyglądał rzeczywiście jak rozjuszonny dzik.

ROZDZIAŁ XVI.

MESZTI!

Nie pomogła przestroga, ani „dobra rada” Einhorna. Nie pomogło doświadczenie nabyte na niedawnym polowaniu na tygrysy. Good pojechał do Meszedu. Właściwie nie go szczególnie nie nagliło, lecz, w myśl swojej zasady, postanowił w dalszym ciągu rowokować przeciwników.

Tysiąc kilometrów, dzielących Teheran od Meszedu, postanowili Goodowie przejechać w trzech etapach. Na szybszą podróż, ze względu na kiepskie drogi, nie można było sobie pozwolić. Wyprowadził ich Frather z Dżawachowem, którzy wyjechali o dwa dni wcześniej, mając na miejscu w Meszedzie rozejrzeć się w sytuacji.

Z Teheranu wprost na wschód, przez Gork, pagórkowatą okolicę, wyruszyli w kierunku Firuzkuh, „Turkusowskiej Gór”. Kilkanaście kilometrów za Teheranem, z wierzchołka wielkiej serpentyny, oślni ich jeden z najpiękniejszych widoków Persji. Na zachodzie, gdzieś w dziesięciu kilometrach połyskiwały fioletowym światłem szczyty mazenderańskich gór, na wschodzie, poprzez pustynię i dzikie łańcuchy górskie, ginął wzrok w niekończącym się horyzoncie.

Na prawo pustynia, na lewo łańcuch gór, dosyć wysoki, nagi i surowy. Po drodze miasteczka i samotne czajkhane. Gdzieś pośród żółtej pustyni majaczyły fioletowe igły górskie, migają niebieskie tafle jezior — mirazy.

— Miałem — objaśnia Good żonie. — Sławne tereny polowań na kuropatwy i dzikie osły.

— Dzikie osły?

— Tak! Są trochę większe od domowych, o olbrzymim i silnym łbie, który jest ich jedyną obroną. Poluje się na nie w samochodach, gdyż biegną niewiele wolniej od gazeli. Mięso podobno wyśmienite!

— Coś à la salami węgierskie — zaśmiała się.

Mijały ich długie sznury karawan wielbłądów. Idąc gęsto, trzymając się pewnego porządku, powiązane za ogony i prowadzone przez wielbłąda-przewodnika, który ma zawieszony u szyi wielki, mosiężny dzwon. Nie są niebezpieczne dla samochodów, gdyż trzymają się zawsze skraju drogi, w przeciwnieństwie do osłów, chodzących zawsze kupą, bez ładu i składu, i stanowiących nieraz ciężką przeszkodę do przebycia.

(D. c. n.)

KWIECIEŃ	SLONCE	
	wschód	zachód
12	4 47	18-27
PONTEDZIAŁEK	SIĘZIC	
	wschód	zachód
13	4 54	20-47
Dl. dnia	Przybyło	
	13-40	5-56

Dziś św. Wiktora M.
Jutro św. Hermenegildy

12

TEATR WIELKI: Dziś nieczynny.
TEATR NARODOWY: O g. 8-ej „Horsztyński” Słowackiego z Soli-
skim.
TEATR POLSKI: O g. 8-ej „Pygmalion”.
TEATR LETNI: O g. 8-ej „Jutro niedziela”.
TEATR MALY: O g. 8-ej „Lato w Nohani”.
TEATR NOWY: Komedia p. t. „Nagroda literacka”.
TEATR ATENEUM: O g. 8-ej „Ludzie na krzyż”.
TEATR KAMERALNY: „Malżeń-
stwo”.
TEATR MALICKIEJ: O g. 8-ej „Za-
mieszaj”.
TEATR ROZMAITOŚCI (Chłodna 49): o g. 8.15 świetna komedia „Wesoły Emil”. Ulgi ważne.
TEATR „8.15” (Śniadeckich 5): „Jutro niedziela”.
TEATR 13 RZĘDÓW (Café Club): Ostatnie przedstawienie „Szopki Politycznej 1937” Karpiskiego i Minke-
wicz. Codziennie 1 przedstawienie o 8.15.
TEATR WIELKA REWIA (Ka-
rowa): „Włosenna parada gwiazd”.
**ROSYSKIE STUDIO DRAMA-
TYCZNE** (Nowy Świat 19) dziś, o g. 8-ej „Ożenek”, komedia Gogola.
TEATR MISTERIUM (Floriańska 3): O g. 6 „Nad przepaścią”.
CYRK: O g. 8.15 i 9.30 walki zapa-
śnicze.

RADIO

Poniedziałek, 12 kwietnia
6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zoro”. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (p.). 7.25 „Pare informacji”. 7.30 Muzyka (p.). 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Audycja dla szkół: a) „5 pięknych książek”: „Stefan Żeromski”, b) Muzyka (p.). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Marsze w wykonaniu orkiestry woj-
skowej. 12.30 „Od warsztatu do war-
sztatu” — audycja poświęcona rze-
miesiu krawieckiemu. 15.00 Wiado-
mości gospodarcze. 15.15 „Od sopra-
nu do basu” (p.). 15.55 „Wszystkie-
go po trochu” — audycja dla dzieci.
16.15 „Skrzynka językowa”. 16.30
Koncert orkiestry Tadeusza Sere-
dyńskiego (ze Lwowa). 17.05 „Pro-
gram leśny ogólnokształcący” —
odczyt dla nauczycieli. 17.20 Kon-
cert kameralny w wykonaniu „Kwar-
tetu P. R.” 17.50 „Jak świat roślin
przeżył zimę” — pogadanka. 18.00
Pogadanka aktualna. 18.10 Przemó-
wienie Kierownika Okręgowego U-
rzędu W. F. i P. W. — Toruń (z To-
runia). 18.15 Wiadomości sportowe.
18.25 Muzyka lekka (p.). 18.50 „Kla-
syfikacja gruntów podwodnych” —
pogadanka. 19.00 Audycja strzele-
cka. 19.30 Koncert muzyki ludowej
z przyspiewkami. 20.15 Utwory Clau-
de Debussy'ego w wykonaniu Zyg-
munta Dygata (fortepian). 20.55 Po-
gadanka aktualna. 21.00 „Moralność
pauz Dulskiej” — fragment słuchow-
iskowy. 21.30 Mała Orkiestra P. R.
i soliści. 22.00 Koncert symfoniczny
w wykonaniu orkiestry P. R. z udziałem
Józefa Kamińskiego (skrzypce)

Wtorek, 13 kwietnia

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zoro”. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (p.). 7.25 „Pare informacji”. 7.30 Muzyka (p.). 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Audycja dla szkół: a) „5 pięknych książek”: „Stefan Żeromski”, b) Muzyka (p.). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Marsze w wykonaniu orkiestry woj-
skowej. 12.30 „Od warsztatu do war-
sztatu” — audycja poświęcona rze-
miesiu krawieckiemu. 15.00 Wiado-
mości gospodarcze. 15.15 „Od sopra-
nu do basu” (p.). 15.55 „Wszystkie-
go po trochu” — audycja dla dzieci.
16.15 „Skrzynka językowa”. 16.30
Koncert orkiestry Tadeusza Sere-
dyńskiego (ze Lwowa). 17.05 „Pro-
gram leśny ogólnokształcący” —
odczyt dla nauczycieli. 17.20 Kon-
cert kameralny w wykonaniu „Kwar-
tetu P. R.” 17.50 „Jak świat roślin
przeżył zimę” — pogadanka. 18.00
Pogadanka aktualna. 18.10 Przemó-
wienie Kierownika Okręgowego U-
rzędu W. F. i P. W. — Toruń (z To-
runia). 18.15 Wiadomości sportowe.
18.25 Muzyka lekka (p.). 18.50 „Kla-
syfikacja gruntów podwodnych” —
pogadanka. 19.00 Audycja strzele-
cka. 19.30 Koncert muzyki ludowej
z przyspiewkami. 20.15 Utwory Clau-
de Debussy'ego w wykonaniu Zyg-
munta Dygata (fortepian). 20.55 Po-
gadanka aktualna. 21.00 „Moralność
pauz Dulskiej” — fragment słuchow-
iskowy. 21.30 Mała Orkiestra P. R.
i soliści. 22.00 Koncert symfoniczny
w wykonaniu orkiestry P. R. z udziałem
Józefa Kamińskiego (skrzypce)

Kłeska pożarów na Kujawach 7 pożarów w jednym dniu

Od kilku tygodni sroży się w Wielkopolsce, a zwłaszcza na Kujawach, kłeska pożarów, o niepięknym do-
tychczas nasileniu. Dowodem tego jest
fakt, że np. w ciągu jednego tylko
dnia, 8 km., zanotowano aż 7 wypad-
ków pożaru.

Największy pożar powstał w Rza-
dwinie pow. mogileńskiego, gdzie mi-
mo akcji ratowniczej 3-ch straży po-
żarnych spłonął dom mieszkalny z
całkowitym urządzeniem, obora, sto-
dola, szopy, chlewy i kurnik wraz z
całym inwentarzem żywym i mart-
wym. Właściciel gospodarstwa Jan
Piłchowski oblicza swe straty na
przeszło 100.000 zł. Podczas akcji ra-
towniczej zostali silnie poparzeni dwaj
synowie Piłchowskiego, oraz robot-
nik Jan Kubiński, których musiano umie-
ścić w szpitalu w Strzelnie.

W szpitalu w pow. inowrocławskim
spalił się dom mieszkalny Romana
Waldmara wraz z całym umeblowa-
niem, wyrządzając strat na kilkana-
ście tysięcy złotych.

W Gnieźnie w miasteczku parowym
C. Zielińskiego wybuchł pożar, który
dzięki wysłkom straży pożarnej str-
wał tylko dach nad kołodźnią.

W Gąsach w pow. inowrocław-
skim spłonęła stodoła należąca do
rolnika K. Raucha, zaś w Wnorzu
zabudowania gospodarskie, należą-
ce do rolnika S. Kwiatkowskiego. Ogó-
łem ten jeden dzień pożarów na te-
renie Kujaw tylko wyrządził straty na
przeszło 15.000 zł., co stanowi swego
rodzaju rekord.

W Wiewiórczynie pod Rogowem
spaliły się wszystkie zabudowania go-
spodarskie rolnika Ignacego Nowic-
kiego. Zdolano uratować jedynie dom
mieszkalny.

Wielki pożar powstał w miejscowo-
ści Grabów w pow. gnieźnieńskim gdzie
spaliła się stodoła i chlewy wraz z ma-
szynami rolniczymi i częścią tygwy
inwentarza na szkodę rolnika Michała
Kaczmarka. Z powodu silnego wiatru
ogień przerzucił się na sąsiednią za-
grodzę rolnika Augusta Glasemanna,
którego dom mieszkalny spłonął do-
szczerźnie z całym urządzeniem.

Działalność Zw. Polskiego w Płocku

Ruchliwy Związek Polski w Płocku,
poza szeregiem prac konkretnych,
zmierzających do zwiększenia
stanu posiadania Polaków w handlu
i rzemiośle, prowadzi również pracę
naukowo-badawczą dla poznania
stanu faktycznego i zorientowania
się, jakie metody należy zastosować,

ponadto prowadzi pracę propagando-
wą.

Ostatnio wydano jednolite „Związek
Polskiego”, noszącą nazwę
„Przebudowę”. W „Jednolite”
znajdujemy szereg ciekawych
artykułów, m. in. Gustawa Nowaka
„Czego dziś w Polsce potrzeba”, Ru-
dowskiego „Przemiany”, Nowaka
„Rząd i społeczeństwo”. Artykuł ten
kończy się słowami: My młodzi ma-
my zastąpić starszych. A więc obo-
wiązkiem naszym jest interesować
się palącymi zagadnieniami doby
obecnej i brać udział w rozwiązywa-
niu ich. Musimy zdać egzamin czynu.
Musimy stopniowo przy każdym ra-
czej: 1) odczytać handel i rzemio-
sło, 2) wykorzystywać dla dobra
kraju inicjatywę społeczną, 3) tępić
zło, nadużycia, defraudację i kradzie-
ż, 4) wprowadzać sprawiedliwy po-
dział dochodu społecznego.

Oczywiście pomoc rzadu miałyby
obrzynąć znaczenie. Nie czekajmy
jednak na to z założonymi rekami.
Zaczniemy od dołu, organizując się
do potrzebnej akcji, jak np. Związek
Polskiego, Sekcji walki z nadużycia-
mi i t. p.

Sekcja walki z nadużyciami ma
na celu wykrywanie nadużyć w ur-
zędach, firmach prywatnych i t. p.
Akcja ta prowadzona od kilku lat
daje znaczne rezultaty.

Związek Polski, którego lokal mie-
ści się w Płocku, przy Nowym Ry-
nku 8, podjął obecnie akcję, zmierz-
ającą do rozwoju świeżo zorganizowa-
nej Polskiej Chłopskiej Kasy
Bezprocentowej. Na poszczególne po-
parcie tej Kasy powinny zasługiwać
przede wszystkim warsztaty wytwór-
cze, które z niewielkim kapitałem
dają zatrudnienie całemu rodzinom. A
więc np. wytwórnice szalek, podw-
żek, getr, ciepłej, taniej bielizny oraz
bielizny lepszej do sklepów, pasów,
torberek, pudełek, parasoli i t. p., któ-
rymi dotąd handlowała w większości
żydzi.

Dwaj złodzieje przeprowadzili rewizję na zebraniu żydowskiego stowarzyszenia

W czasie zebrania żydowskiego
towarzystwa „Jedność towarzyszy”,
na sałe wesoło dwóch osobników,
którzy przedstawili się jako wywia-
dowcy policyj, kazali zebranym po-
nieść ręce do góry i rozpoczęli rewiz-
ję osobistą wszystkich obecnych. Po
rewizji sporządzili nawet protokół
rewizji, a wychodząc, nakazali zebra-
nym, że nikt z nich nie ma prawa o-
puszczać lokalu przez 15 minut.

Do piero po wyjściu tajemniczych
wywiadowców, zebrani stwierdzili,
że przy rewizji poginęli im rozmaite
przedmioty, jak zegarki, pióra wie-
czne, a nawet portmonetki z pieni-
dźmi. Wtedy dopiero wszczęto alarm
zawiadamiając władze policyjne o
„rewizji” dokonanej przez oszuka-
nych wywiadowców.

Skandaliczne stosunki w gimnazjum łódzkim uczniowie wdarli się na sałę egzaminacyjną

Przed sądem okręgowym w Łodzi
zasiedli na ławie oskarżonych 38-let-
ni Zbigniew Szalek, 23-letni Tadeusz
Golinski i 23-letni Henryk
List, oskarżeni o to, że w ub. r. w czasie
ustnych egzaminów maturalnych
wdarli się na sałę, gdzie odbywał
się egzamin i siłą zabrali ze sobą tek-
sty piśmienne zadań maturalnych.

Wedle ich tłumaczeń chcieli oni
wpłynąć w ten sposób na zmianę
składu osobowego komisji egzamina-
cyjnej, która posadziła o niesławną
ocenę ich prac piśmiennych.

Według zeznań świadków w gim-
nazjum panowała się protekcja. Do-
szło do tego, że część uczniów upry-

wilejowanych wiedziała jeszcze przed
egzaminami maturalnymi jakie będą
tematy. W specjalnym świetle nakre-
ślono sylwetkę dyrektora gimnazjum
mającego wśród uczniów swoich fa-
worytów i swe antypatie.

Po przesłuchaniu świadków sąd
ogłosił wyrok skazujący Zbigniewa
Szalka za wtargnięcie do lokalu
szkoły podczas egzaminu na pół ro-
ku więzienia oraz za przetrzymywa-
nie wypracowań w 3 mies. aresztu,
łącznie na 7 mies. więzienia. Pozo-
stałi dwaj oskarżeni skazani zostali
za przetrzymywanie wypracowań po
trzy miesiące aresztu.

Morswinnie u brzegów helskich

W zatoce Puckiej pojawiły się
tak zwane morswinnie, stanowiące
osobliwy gatunek delfinów (Pho-
cena communis). Ostatnio ryba-
kom z półwyspu Helskiego udało
się wyłowić zapłatane w sieciach
dwie sztuki morswini, z których
jedna ważyła 100 kg., a długość
jej przekraczała 1.90 m.

Delfiny zwykle pojawiają się
na wiosnę i są ustawowo chro-
nione, gdyż są coraz bardziej
rzadkimi gośćmi u brzegów pol-
skich.

Nie wolno chodzić nago w piekarniach

W ostatnim numerze Dziennika
Ustaw ukazało się rozporządze-
nie Ministra Opieki Społecznej w
sprawie piekarni i miejsc sprzedaży
żywności, które zabrania do-
dawania do mąki związków che-
micznych w celu poprawy wyglą-
du pieczywa, zwiększenia wagi,
bielenia pieczywa i t. p. Wilgotny
chleb będzie konfiskowany.

Piekarnie suterynowe będą
istnieć o ile zagęszczone wyniesie
maksymalnie 1,5 metra. Okna bę-
dą odpowiednio umieszczone itp.

W piekarniach zabrania się cho-
dzić nago, palić tytoń i spłukać
na podłogę. Istniejące piekarnie
muszą się zastosować do nowych
przepisów w ciągu lat trzech.

W RADOMIU
zaprenumerować „ABC” można
u p. Henryka Lipińskiego
ul. Lubelska 31.
(B-ro Dzienników)

Przed rozpoczęciem akcji krawców Zorganizować masy chałupnicze do walki z wyzyskiem

W sprawie strajku krawców decy-
zja jeszcze nie zapadła. Dziś od-
będzie się zebranie, w lokalu Związku
Krawców Chłopskich Nalewki
8, na którym przedstawiciele zwią-
ków mają powziąć decyzję.

Sprawa strajku komplikuje się
dlatego, że wśród samych krawców
pracowników nie ma jednolitego po-
glądu co do charakteru strajku. Pe-
wien odłam, ulegający wpływom
komunistycznym, za którym ukry-
wa się wpływ żydowskie pragnie
ograniczyć wyzyskanie do t. zw.
trzech kategorii roboty krawieckiej,
obejmującej krawiectwo obustalun-
kowe. Natomiast strajk nie objąłby
krawiectwa gotowego i hurtu ubrań
gotowych.

W tych warunkach znaczenie straj-
ku byłoby właściwie minimalne.
Chałupnicy warsztatowi z krawiec-
twa obustalunkowego mają wystąpić
o przywrócenie cennika. Cennik ten,
ustalony poprzednio, nie jest prze-
strzegany przez nielicznych krawców
pracodawców Polaków i przez ży-
dów — pracodawców, których jednak
w wytwórczości obustalunkowej jest
niewiele.

Strajk w tych warunkach nie ob-
jąłby właściwie zagadnienia najisto-
tniejszego t. j. sprawy obustron-
nych mas chałupniczych, zatrudnionych
w krawiectwie ubrań gotowych. Kra-
wiewstwo to w 80 proc. jest opanova-
ne przez żydowskich nakładców u-
prawiających wobec chałupników
beprzekładny wyzysk. Niebawem
rozmiar tego wyzysku poruszyłaby
w ABC w raporcie z miasta kraw-
ców chałupników Brzezin, gdzie ży-
dzi za robotę spodni płać 15 gr. i 80
gr. za uszycie marynarki. Takie ce-
ny spotyka się wszędzie na prowincji,
w Warszawie za marynarkę o-
trzymują chałupnicy po 3 zł.

Masy chałupników w krawiectwie
gotowym są bezbronne, bo nieorga-
nizowane. W interesie żydowskich
nakładców leży utrzymywanie tego
stanu bezbronności mas pracowni-
czych, przez nich wyzyskiwanych.
Dlatego starają się przerzucić ciężar
wystąpienia strajkowych na teren, na
którym nie wystąpienia mniej im za-
grożają t. j. na krawiectwo obustalun-
kowe.

Być może, że jednak w tych wa-
runkach związku, nie ulegające wpły-
wowi żydowskim strajku nie rozpo-
czną tym bardziej, że należy się spo-
dziwać, iż pracodawcy Polacy u-
dzielnia szkodliwe zadania pracowni-
kom, żądających poszanowania cenni-
ka.

LEKARZE
NERWY HERWICA SERCA
ZŁAZKA-ISCHEMIA
Zakład Przyrodoleczniczy „NATURA”
Al. Sułch 8, tel. 958-69
PP. Urzędnikom ulgi — kuracje ryczałtowo

Specjalna Przychodnia
dla chorych na PŁUCA
porada wraz z prześwietleniem
MARSZAŃKOWSKA 38, tel. 9.00-09
10-1 i 3-7.

POMOC LECZNICZA
AKUSZERKA KWIECŃSKA
przyjmuje Panie, udziela porad,
CHMIELNA 43 przy Marszałkowskiej
B. Telcer szpitala wenerycznego Św. Łazarza
BOJARSKI drógoln
przyjmuje MARSZAŃKOWSKA 47.

OKAZJA! PIERWSZY LOMBARD AKCYJNY PI. NAPOLEONA Nr. 2

pod firmą
WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO POŻYCZKOWE na ZASTAW RUCHOMOŚCI
Spółka Akcyjna
SPRZEDAJE CODZIENNIE Z WOLNEJ REKI PO NISKICH CENACH RÓŻNE
KOSZTOWNOŚCI SPADŁE Z LICYTACJI

LICYTACJA CODZIENNIE POZAWSZY OD DNIA 13 KWIECZNIA 1937 R.

Kronika prowincjonalna

LWÓW

**KANDYDACY NA DYREKTORA
TEATRÓW**
Na stanowisko dyrektora Teatrów
Miejskich we Lwowie zgłoszono do-
tychczas następujące kandydatury:
Karola Adwentowicza, Tadeusza Kon-
czyńskiego, Adama Grzymały-Siedle-
ckiego. Złożył również swą kandydaturę
dr Zygmunt Nowakowski, który
podjął się prowadzenia Teatrów Miejs-
kich we Lwowie wspólnie z obecnym
reżyserem Tadeuszem Niewiarowiczem.
Pan Roman Wraga ubiega się o sta-
nowisko kierownika muzycznego w
Teatrach Miejskich we Lwowie.

ODCZYT ADWOKATA FRANCUSKIEGO

Do Lwowa zapowiadany został
przjazd wiceprezenta Federacji ad-
wokatów francuskich oraz wykładow-
cy w Akademii Prawa Międzynarodo-
wego, p. A. Gardet, który wygłosi odczyt
p. t. „Obrona Marii Stuart”.

ŚLĄSK

BUDOWA KOLEJKI
Należąca do „Skarbofermu” a nie-
czynna od czterech lat kopalnia wę-
gla „Wyzwolenie” w Łagiewnikach
zostanie gruntownie przebudowana.

Kronika poznańska

ODDZIAŁ „ABC” POZNAŃ: 27 GRUDNIA 2

TEATR

TEATR WIELKI: O godz. 15-ej
„Miłostki kadełtów”, o 20-ej „Cygane-
ria”.
TEATR POLSKI: O godz. 16-ej
„Wiosna w domu”, o 20-ej „Gdzie
diabeł nie może”.
TEATR NOWY: „Profesja pani
Warren”.

KINA

SLONCE: „Buffy Bill” i „Dyploma-
tyczna zona”.
SWIT: „Brutal”.
GWIAZDA: „Barbara Radziwiłłow-
na”.
CORSO: „Ostatni sygnał” i „Męż-
czyźni w niebezpiecznym wieku”.
KINO TCL OŚWIATOWE: „Za
chwilę szczęścia”.
RENAISSANCE: „Bohaterowie Sy-
biru”.
APOLLO: „Ordynat Michorowski”

CONCHITA VELAZQUEZ W „CARMEN” BIZETA

W roli tytułowej hiszpańska artyst-
ka dała nam niezapomnianą i bodaj nie
ogładaną tu od dłuższego czasu kre-
ację zarówno pod względem wokaln-
ym jak i scenicznym. Operuje ona ze
swobodą i lekkością pięknym, dono-
śnym, a szczególnie w dolnej skali
szlachetnie i metalicznie brzmiącym
głosem. Jako aktorkę cechuje ją praw-
dziwie połączony temperament ujęty
w karby umiaru artystycznego. Mo-
gliśmy podziwiać u niej to właściwe
dla wielkich artystek skojarzenie w je-
dnolitą całość pierwiastka muzyczne-
go z akcją dramatyczną śpiewaczki,
niemniej jednak podkreślić należy wy-
soki poziom wykonania u całego zespo-
łu jak i orkiestry.

SEJMIK K. K. O.

W sobotę odbyło się w sali Rady
Miejskiej doroczne zebranie Sejmiku
Komunalnego Związku Kredytowego,
który zreszta powiaty i miasteczka
wielkopolskie.

GOŚCIE PARYSCY

W sobotę przybyli do Poznania
przedstawiciele paryskiej rady miej-
skiej, p. Content, ze swą córką Si-
mon, i p. Ballu. Goście zwiedzili mia-
sto oraz złożyli wizytę w Ratuszu. W
czasie tej wizyty zaprosili oni oficjal-
nie miasto Poznań na Międzynarodową
Wystawę w Paryżu. W niedzielę wy-
jechali do Warszawy.

LIKWIDACJA KASY EMERYTALNEJ PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH

Na mocy decyzji Ministra Komuni-
kacji, Kasa Emerytalna Pracowników
Kolejowych b. dzielnicy pruskiej ule-
knie likwidacji. Wkrótce zostanie po-
wołana specjalna komisja, która usta-
li sposób i formę likwidacji tej Kasy.
Zobowiązania Kasy przejął na P. K.
P. oraz Zakład Ubezpieczeń Społecz-
nych i Ministerstwo Opieki Społecz-
nej.

ODPUST ŚW. WOJCIECHA

W niedzielę dnia 25 kwietnia rb.
odbędzie się w Gnieźnie słynny od-
puść św. Wojciecha. Odpuść, urządzony
w tym roku w ramach „Tygodnia
Gniezna”, zapowiada się bardzo do-
brze. Dzięki 50 proc. niżsom kolejo-
wym i pociągów popularnym, spodzie-
wany jest napływ dużej ilości tury-
stów i pielgrzymów. W odpuście tym
weźmie również udział J. E. ks. kard-
ynał prymas August Hlond oraz bisku-
pi z Poznania, Włocławka i Pelplina.

OGŁOSZENIA DROBNE

MEBLE

A.A.) OKAZJA—MEBLI

Firma chrześcijańska „J. CIEŻKOW-
SKI”. Plac Trzech Krzyży 12 — No-
wy Świat 39. — Pierwsze źródło!
— Własna wytwórnia! — Pokoje
kompletne od 800 do 1500 zł. Gabinet
— Stolewo — Sympalnie — Kluby —
Pokoje — uniwersalne — kombi-
nowane. — Pojedyncze sztuki. — Do-
godne rozpięty. — Bezpłatne porady.
— Projekty „Wnętrza”. Nowy Świat 39.
Plac Trzech Krzyży 12.

MATERIAŁY BUDOWLANE

BETONOWNIA „GOŁKÓW”

Warszawa, Solec 28, tel. 9.89-74.
Płyty Krawężniki. Kregi. Rury. Słup-
y. Trałki. Warzony. Kule. Miski-Ko-
rytka ścielkowe. Cegła. Pustaki. O-
grodenia betonowe pełne, ażurowe.
Tarasy. Osadniki. Baseny i t. p.

NAUKA I WYCHOWANIE

KROJU modelowania, szycia wu-
czają gruntownie Kursy
Ireny Piętko, Nowogrodzka 26, sto-
sując dla Czytelników ABC specja-
lne ulgi. Zapisy codziennie.

POSADY ZAOFIAROWANE

Jak otrzymać pracę? Zwrócić się do
Administracji „ABC”, Warszawa,
Al. Jerozolimskie 3a. Ogłoszenia o
poszukiwaniu i zaofiarowaniu pracy
zamieszczamy z ustępstwem 50 proc.
W wypadkach uzasadnionych bez-
płatnie.

NASIONA

PRZESIEWY

Na zastąpienie
wymarłej koni-
czyny polecamy szybko rosnące mo-
tyłkowe oraz trawy dające obfite po-
kosi w trzy miesiące po zasiewie,
poza tym gorczyce, rzodkiew oleista,
Radzimij siad mieszanki konioczno-
trawne dające pewnie obfite pokosi
stanowiące dobry przedpok pod ozi-
miny. Koszt nasion piętnaście do
dwudziestu złotych na morg. Nasio-
na wyborowego gatunku dostarcza,
porad udziela Dom Zbożowy Piotra
Olejnika, Warszawa Moniuszki 2A —
dom rzetelnych usług rolniczych.

RÓŻNE

A. WYTÓRNI BIELIZNY

Warszawa
Koszykowa 43,
poleca bieliznę: damską, męską,
dziecinna, pościelową, piżamy, bu-
stoszonę i pasy brzuszne. Firma ist-
nieje od 1912 r. 10 proc. rabatu dla
okazji i min. ogłoszenia. Sprzedaż
detaliczna i hurtowa

Uczesanie
sprawia wiele kłopotu...
MIA Henryk Zak
POZNAN

W „polskich” spółkach akcyjnych 72,6 proc. mają zagraniczni kapitaliści

Smutny obraz naszego życia gospodarczego

Największe przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe zorganizowane są w spółkach akcyjnych, dlatego też udział kapitału zagranicznego w kapitale akcyjnym daje ciekawy obraz opanowania życia gospodarczego Polski przez kapitał zagraniczny.

Analizując szczegółowo rozmiary i rodzaje kapitałów obcych w spółkach akcyjnych, tygodnik „Polska Gospodarcza” (zeszyt 15 z dnia 10 b. m.) podaje m. in., że — według stanu na początku roku bież. — najpoważniejszy udział w kapitale spółek akcyjnych posiadają kapitały: francuskie (27,1 proc.), amerykańskie (19,2 proc.), niemieckie (13,8 proc.), belgijskie (12,5 proc.). Łącznie więc udział kapitału zagranicznego w spółkach akcyjnych wynosi 72,6 proc.

Kapitał francuski występuje najsilniej w przemyśle naftowym (136 mln. zł.), górniczo-hutniczym (133 mln. zł.), włókienniczym (68 mln. zł.).

Kapitał amerykański grupuje się w przemysłach: górniczo-hutniczym (181 mln. zł.), naftowym (65,5).

Kapitał niemiecki zaangażowany jest najsilniej w przemyśle górniczo-hutniczym (90 mln. zł.), w elektrowniach (50), w przemyśle metalowym (12).

Kapitał belgijski największy udział ma w elektrowniach (77 mln. zł.), poza tym w przemyśle górniczo-hutniczym (29), w grupie transportowo-komunikacyjnej (27), w przemyśle mineralnym (16) itd.

Jak wynika więc z powyższego zestawienia dokonanego przez „Polską Gospodarczą”, która w żadnym wypadku nie można pośądzać o tendencyjne dane, kapitaliści zagraniczni mają w swoim ręku 72,6 proc. kapitałów wszystkich spółek akcyjnych działających na terenie Polski.

„Gazeta Gospodarcza” nie podaje niestety ilu żydów ukrywa się pod nazwami kapitału belgijskiego, francuskiego czy amerykańskiego. Smutny ten, ale prawdziwy obraz powinien uprzytomnić wszystkim Polakom jak bardzo potrzebna nam jest gruntowna przebudowa struktury gospodarczej i jak wiele pracy w tej dziedzinie mamy jeszcze do wykonania.

Władze „sektora” wiejskiego Gen. Galica przewodniczy

W sobotę 10 kwietnia, szef Obozu Zjednoczenia Narodowego, płk. Adam Koc, powołał prezydium organizacji wiejskiej OZN pod przewodnictwem sen. gen. Andrzeja Galicy.

Ponad to weszli do prezydium: Dwaj senatorowie: Feliks Gwiżdż i Michał Róg, 5-ciu posłów: dr. Marian Gładysz z Wielkopolski, inż. Jan Jedynak z Małopolski, Michał Łazarski z Suwalszczyzny, Leon Suchorzewski z Wołynia i Stefan Tatarczak z Lubelszczyzny.

Sześciu działaczy społecznych: ks. prałat Wacław Bliżynski, prof. dr. Jan Stanisław Bystron, b. wicemin. skarbu płk. Tadeusz Lechnicki, dr. Jan Frelek, p. Włodzimierz Bzowski i p. Sabina Stasiakowa.

Przekrój polityczny kierownictwa „sektora” wiejskiego OZN jest bardzo urozmaicony. Są tam b. wyzwoleńcy, b. piastowcy, „naprawiacze”, członkowie racławickiej grupy p. Sławka, konserwatyści (niezupełnie wyraźni), Nie ma w składzie prezydium p. Jana Dębskiego, b. wicemarszałka Sejmu z ramienia „Piasta”, o którym wiele pisano w ostatnich czasach w związku z tworzeniem „sektora” wiejskiego

Otwarcie kanału Moskwa — Wołga

RYGA, 10.4. Z Moskwy donoszą: W dniu 2 b. m. został otwarty kanał wodny, łączący Moskwę z Wołgą. Obecnie stopniowo przeprowadza się zapiekanie kanału wodą. Największy z odcinków zamkniętych służami nazwany „Morzem Moskiewskim” został ostatnio napełniony wodą.

Lewe skrzydło francuskich socialistów Demonstruje przeciw Blumowi

Premier przyznaje się do zasadniczych błędów

PARYŻ, 10.4. W piątek wieczorem w wielkiej sali jednego z gimnazjów paryskich odbyło się zgromadzenie partii socjalistycznej, na którym premier Blum wystąpił z obszernym referatem na temat sytuacji wewnętrznej i zagranicznej Francji.

Szereg dzienników twierdzi, że zebranie nawet w czasie przemówienia premiera miało charakter dość burzliwy.

Tak zwana „Federacja Sekwany”, czyli okręg paryski partii socjalistycznej posiada dużą przewagę lewego skrzydła partii, któremu przewodzą dep. Marceau Pivert, znany ze swych antymilitarystycznych wystąpień.

Lewicowe skrzydło partii socjalistycznej zarówno w sprawie hiszpańskiej, jak w sprawie ustawodawstwa

społecznego oraz spraw wojskowych zajmuje niemal opozycyjne stanowisko wobec rządu.

Jak twierdzi „Matin” w chwili gdy premier mówił o konieczności wydatków na rzecz obrony narodowej, w sali odezwały się miały okrzyki: „Przec z dwuletnią służbą wojskową”.

W momencie, gdy premier nawiązał do krwawych wydarzeń w Clichy, oraz sprawy partii społecznej, rozległy się okrzyki, domagające się dymisji ministra spr. wewnętrznych Dornoy.

Duże wrażenie wywołał na zebranych moment, gdy premier opisując krwawe wydarzenia w Clichy powiedział, iż wracając z terenu zajęć

był niesłuchanie przegiębiony, ponieważ zaczynał przychodzić do wniosku, że w całej pracy dokonanej przez ten od 10-ciu miesięcy, tkwi widocznie jakiś błąd zasadniczy.

Ostatnio coraz częściej nadszedł z prowincji wiadomości o różnych aferach i skandalach, jakie mają miejsce w naszym szkolnictwie zarówno powszechnym jak i średnim.

Niedawno wyszła na jaw afera b. kierownika 7-klasowej szkoły powszechnej we wsi Jastków, p. Mieczysława Sulmy, który jest przy tym członkiem Z. N. P. i znanym bezbożnikiem. Dwie nauczycielki tej szkoły były w posiadaniu dowodów kompromitujących p. Sulmę, gdyż stwierdzały one defraudację i podrobienie kwitów pocztowych przez kierownika szkoły podczas pełnienia przez niego obowiązków skarbnika Biblioteki nauczycielskiej w Jastkowie. Sprawa ta miała być oddana do prokuratora z jedno-

czesnym powiadomieniem o tym Inspektoratu Szkolnego.

Ale o istnieniu tych papierów i zamiarze oddania ich prokuratorowi dowiedział się inspektor szkolny w Lublinie p. Kaczorowski, który nie chcąc dopuścić, aby faworyt lubelskiego Kuratorium dostał się w ręce sprawiedliwości, wszelkimi sposobami starał się dostać w swe ręce dokumenty.

Do Jastkowa przyjechał specjalista do robienia dochodzeń, p. inspektor p. Mieczysław Olszewski, który od nauczycielek odebrał dowody przeciw kierownikowi Sulmie. Należy zaznaczyć, że p. Olszewski po każdorazowym przesłuchaniu nauczycielek, które zeznawały na niekorzyść swego kierownika, informował o wszystkim p. Sulmę, który znów

Mąka, pieczywo i kasza mają w pierwszej linii potanieć

Komisia kontroli cen obradowała w sobotę nad środkami, zmierzającymi do obniżki cen mąki, pieczywa i kaszy.

Z odpowiednimi wnioskami komisja wystąpi do właściwych ministrów. Ponadto komisja omawiała sposoby realizacji uchwały rady ministrów w sprawie dodatkowego importu kukurydzy.

Podsekretarz stanu w Min. Skarbu p. Tadeusz Grodyński wygłosił w sobotę wieczorem odczyt radiowy o wykonaniu budżetu za r. 1936-7, który jak informowaliśmy już został zamknięty z nadwyżką 2 mil. 400 tys. zł.

Podatek specjalny od uposażeń uratował równowagę budżetu

Podsekretarz stanu w Min. Skarbu p. Tadeusz Grodyński wygłosił w sobotę wieczorem odczyt radiowy o wykonaniu budżetu za r. 1936-7, który jak informowaliśmy już został zamknięty z nadwyżką 2 mil. 400 tys. zł.

Wicemin. Grodyński stwierdził na wstępie, że poważną rolę w zrównoważeniu budżetu odegrał delegaci min. Skarbu odpowiedzialni za wykonanie budżetów w poszczególnych ministerstwach. Podkreślił on również, że koleje państwowe w tym okresie budżetowym zamiast prelimitowanych 76 tys. zł. wpłaciły do skarbu jedynie około 10 mil. Zmniejszenie wpłaty P.K.P. skompensowane zostało zwiększonymi dochodami z niektórych podatków i wyższą wpłatą lasów państwowych.

Najpoważniejszą rolę jednak w uzyskaniu zrównoważonego budżetu odegrał podatek specjalny od uposażeń, którego trwanie przedłużone zostało nową ustawą skarbową do 30 marca 1938 r.

Jak wynikałoby z odczytu, wicemin. Grodyńskiego podatek specjalny po tym terminie pobierany nie będzie.

Ogłoszenie w TYGODNIKU HANDLOWYM

zastępuje dodatkową wystawę detalisty. Egzemplarze okazowe na każde żądanie. Warszawa, ul. Zielna 50.

4 zabitych — 11 rannych Tajemnicza eksplozja w fabryce nitro liceryny

PRAGA, 10.4. W dziale próbków wybuchowych w Semtin koło Pardubic wydarzyła się tragiczna katastrofa, której ofiarą padło 4 robotników, a 11 robotników odniosło rany.

Budynek, mieszczący ten dział produkcyjny został całkowicie zniszczony. Wybuch był słyszany na dalekiej przestrzeni, wszystkie za szyby sąsiadnych fabryk wyleciały pod wpływem olbrzymiego ciśnienia.

Wyborcy sowieccy buntują się przeciwko narzuconym kandydatom

MOSKWA, 10.4. Jak twierdzą „Izwestia”, wyborcy w ZSSR w niektórych okręgach bojkotują wystawionych przez komitet wykonawczy kandydatów do organów egzekutywnych partii. Jak pisze gazeta, w rejonie Narymskim po-

mimo czterokrotnego wysuwania kandydatur w tym sekretarza rejonowego partii komunistycznej, wyborcy nie przyjęli tych kandydatur, domagając się wysunięcia innych działaczy.

Wzmocnienie ducha narodowego program nowego rządu japońskiego

TOKIO, 10.4. Rząd japoński opublikował swój program w

związku z wyborami. Komunikat zapowiada:

Dochodzenie w sprawie Mazurów

W toku dalszego dochodzenia w sprawie Mazurów okazało się, że transakcje w firmie „Elma” przeprowadzane były przez podstawną osobę, noszącą fikcyjne nazwisko Zarskiego, oraz drugą jeszcze osobę, której nazwiska nie ustalono.

1) reformę ustroju w kierunku wzmocnienia ducha narodowego, 2) utworzenie przy radzie ministrów najwyższej rady, która będzie decydowała o najważniejszych posunięciach politycznych. Do rady tej wejdą liczni przedstawiciele armii i marynarki. W ten sposób wpływ czynników wojskowych na kierunek polityki będzie zapewniony w sposób legalny, 3) polityka zagraniczna będzie prowadzona na podstawie zjednoczonej woli rządu i narodu, 4) wzmocnienie pogotowia obronnego, 5) usprawnienie administracji w drodze reformy ordynacji wyborczej i regulaminu obrad parlamentarnych.

Jednocześnie dowiadujemy się, że źródła miarodajnych, że rewizje przeprowadzone w swoim czasie w łuszczańskim ryżu w Gdyni — miały na celu zbadanie korespondencji, którą firmy ryżowe przeprowadzały z łuszczańskimi, nie dotyczyły zaś samej łuszczańskości. Dlatego też księgi łuszczańskości, nie były zabierane, ani badane.

6) utworzenie ministerstwa lotnictwa,

Kwietniowy numer „Nowego Ładu”

Już ukazał się kwietniowy numer „Nowego Ładu”, zawierający m. in. następujące artykuły: Fr. Stoch: Uwagi nad przebudową; J. Korolec: Pieniądz i złoto; P. Lewandowski: Walka o ogłoszenia; W. Kwieciński: Z Inkwizycji hiszpańskiej; P. Biskupic: Ustrój gospodarczy a potencjał wojenny narodu; Recenzje z książek: K. Maciejewski: przegląd polityki zagranicznej; T. Gluziński: przegląd polityki wewnętrznej; J. Wolski: przegląd gospodarczy; Nożycami przez prasę żydowską.

Do nabycia w księgarniach i kantorze „N. Ł.”, Al. Jerozolimskie 3a.

sztywne zeznania, zarzucając przy tym fałszowanie dokumentów itd. Wojewoda Dziadosz uczuł się tym dotknięty i wytoczył majorowi Zajczkowskiemu proces o zniesławienie.

Podobno major Zajczkowski był przesłuchiwany przez sędziego śledczego i miał oświadczyć, że zarzutów nie wycofuje, gdyż jest w stanie przeprowadzić dowód prawdy.

Sensacyjna sprawa Woj. Dziadosz — contra mjr. Zajczkowski

2 miesiące temu przed sądem w Lublinie toczyła się rozprawa przeciwko majorowi Zajczkowskiemu, o zniesławienie, z oskarżenia Lisa - Błońskiego. W rozprawie Zajczkowski został skazany na 3 miesiące aresztu.

Na rozprawie był przesłuchiwany w charakterze świadka wojewoda kielecki — Dziadosz. Major Zajczkowski zarzucił wojewodzie Dziadoszowi, że złożył fa-

łszywe zeznania, zarzucając przy tym fałszowanie dokumentów itd. Wojewoda Dziadosz uczuł się tym dotknięty i wytoczył majorowi Zajczkowskiemu proces o zniesławienie.

Podobno major Zajczkowski był przesłuchiwany przez sędziego śledczego i miał oświadczyć, że zarzutów nie wycofuje, gdyż jest w stanie przeprowadzić dowód prawdy.

Zmarł Franciszek Fiszer

Zmarł w szpitalu Dzieciątka Jezus s. p. Franciszek Fiszer, znany w kręgach artystycznych erudyta, filozof i znawca poezji.

Zmarły pochodził z zamożnej rodziny ziemlańskiej w Łomżyńskim, gdzie sam posiadał majątek. Po ich utraceniu, podzielił życie w artystycz-

nych sferach stolicy, stwarzając swój styl życia, postać charakterystyczną, a dzięki niezliczonej ilości oryginalnych i śmiałych wypowiedzi — stał się bohaterem wciąż nowej anegdoty literackiej czy filozoficznej.

Układ Rexistów z Flamandami przecwko komunizmowi

BRUKSELA, 10.4. Degrelle opublikował tekst układu zawartego przez niego w ubiegłym roku z przewodniczącym nacjonalistów flamandzkich.

drii, 9)) upoważnienie dla przewodcy partii rexistów do przemawiania w języku francuskim we Flandrii, 10) klauzula tymczasowego utrzymania tajemnicy co do treści układu.

Według dziennika „Soir” układ zawiera następujących 10 punktów: 1) reorganizacja ustroju Belgii na zasadach federalistycznych, 2) stopniowa flamandyzacja Brukseli, 3) wprowadzenie ustroju korporacyjnego i zasady przywództwa, 4) o utrzymanie koncepcji związku z Holandią, 5) utrzymanie dynastii Koburgów, 6) walka z komunistami, 7) ewentualna fuzja z nacjonalistami flamandzkimi, 8) flamandyzacja mniejszości francuskiej we Flandrii, 9)) upoważnienie dla przewodcy partii rexistów do przemawiania w języku francuskim we Flandrii, 10) klauzula tymczasowego utrzymania tajemnicy co do treści układu.

Dwa wyroki śmierci

LWÓW, 10.4. Dziś ogłoszono wyrok przeciwko mordercom dwójga starszuchów, małżonków Friedmannów w Janowie, napadniętych w celach rabunkowych. Osk. Chałwałko skazany został na karę śmierci przez powieszenie, zaś osk. Mysak na dożywotnie więzienie. Dwoje innych oskarżonych uznawano za niewinnionych.

Rewolta na Filipinach w obronie tytułu miejscowego kacyka

MANILLA, 10.4. W prowincji filipińskiej Lanai doszło do wielkiej rewolty wśród szerepów Moro. Przyczyną krwawych rozruchów stało się pozbawienie miejscowego kacyka tytułu sultana.

Wojownicy szczerze chwycili za broń i ufortyfikowali się w dzunglach, odpierając kilka ataków wojsk rządowych. W dotychczasowych potyczkach zginąć miało 30 ludzi.

Władze prowincji mają poważne trudności przy przeprowadze-

niu opublikowanej niedawno ustawy o obowiązkowej służbie wojskowej.

Jak oświadczył minister Quirino, w prowincji aresztowano ponad 700 poborowych, którzy nie chcieli się stawić do służby wojskowej.

Na skutek masowych aresztowań więzienia w prowincji są przepełnione. Również z innych prowincji nadchodzą wiadomości o zamieszkach o podobnym charakterze.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt tylko w godz. 14—15.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33. Kantor i prenumerata: Al. Jerozolimska 3a. I piętro. Tel. 8-18-33. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3a, tel. 727-33. Konto P. K. O. 23400.

Skrzynka Poczta 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.

PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103, Poznań 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135.

PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; z dzielnymi Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach po 6 szpalat): na 1. i 2. stronie — 1 zł. w tekście (wśród artykułów) — 70 gr. w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 40 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł. opisy specjalne — 3 zł., lekarstwo 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobnie po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy — tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC”, Sp. z ogr. odp.